

KAMERUN

**MİNERAL YAKITLAR, MİNERAL YAĞLAR VE BUNLARIN
DAMITILMASINDAN ELDE EDİLEN ÜRÜNLER;
BİTÜMENLİ MADDELER; MİNERAL MUMLAR SEKTÖRÜ
PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU**

Tarih : 27.07.2026

Raporu Hazırlayan: Yaounde Ticaret Müşavirliği

İÇİNDEKİLER

1. Ülke Pazarında Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Bunların Damıtılmasından Elden Edilen Ürünler; Bitümenli Maddeler; Sektörü	4
1.2 İlgili Sektörde Üretim	5
1.3 Ortalama Üretici Fiyatları	5
1.4 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler	6
1.5 Kamerun'da 27. GTİP (madeni yağ ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitüm maddeler, mineral mumlar, asfalt bitüm, parafin, hidrolik ve endüstriyel yağ gibi) Ürünlere İlişkin Toptan ve Perakende Fiyatlar	7
2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti	9
2.1 İlgili Sektörde Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke	9
2.2 İlgili Sektörde Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke	10
2.3 İlgili Sektörde Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (10 ürün)	11
2.4 İlgili Sektörde Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (10 ürün)	12
3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar)	12
3.1 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (1.000 \$)	12
4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş	13
4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler	14
4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı	15
4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri	16
4.2.2 Varsa İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar	17
4.3 Sektör Ürünlerinin İthalatında Zorunlu Belgeler	17
4.4 Sektörde Sevk Öncesi İnceleme Zorunluluğu Var mıdır? Varsa Yetkilendirilmiş Gözetim Şirketleri Hangileridir?	19
4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar (milli katılım olup olmadığı) ve Tarihleri	19
4.6 Sektör Firmalarına Hitap Eden Ve Gerçekleştirilmesi Planlanan Ticaret Heyetleri	19
4.7 Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler	20
4.8 Kamerun'un Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi	20
4.8.1 Avrupa Birliği (AB) – Ekonomik Ortaklık Anlaşması (EPA)	20
4.8.2 Birleşik Krallık – Ekonomik Ortaklık Anlaşması	21
4.8.3 Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi (AfCFTA)	21
4.8.4 Kamerun – ECCAS (Orta Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu / CEEAC)	22
4.8.5 Tercihli Olmayan İkili Anlaşmalar	22
4.9 Sektörde Standartlar	23
4.9.1 PECAE Programı (Pre-Shipment Evaluation of Conformity)	23
4.10 Sektörde Etiketleme	24

4.11 Sektörde Ambalajlama	25
4.12 Lojistik (nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergâhlar v.b.).....	27
4.13 Dağıtım Kanalları	27
4.14 E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat)	28
4.14.1 Ülkedeki Pazaryerleri.....	29
4.14.2 Kamerun'daki Özel Günler, Bayramlar	29
4.14.3 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları	30
4.14.4 E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri	30
4.15.5 E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler	32
4.15.6 E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri (Hızlı kargo ve sipariş karşılama hizmetleri (fulfillment) sunan firmalar v.b.)	33
4.16 Tanıtım ve Pazarlama	34
4.17 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler	34
5.18 Sektörde Vergiler.....	35
Gümrük Vergisi (TEC Kategorileri).....	35
4.19 Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller.....	36
5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar.....	38
6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler	39
7. Sektörde İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler	41
8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar	42
9. Genel Değerlendirme	42
10. Yararlı Adresler.....	43
11. Kaynakça.....	44

1. Ülke Pazarında Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Bunların Damıtılmasından Elden Edilen Ürünler; Bitümenli Maddeler; Sektörü

GTİP 27 faslı kapsamında yer alan mineral yakıtlar, mineral yağlar, petrol ürünleri, doğal gaz, LPG, bitüm, asfalt ve mineral mumlar, Kamerun ekonomisinin en stratejik sektörlerinden birini oluşturmaktadır. Ülke hem ham petrol üreticisi hem de rafine petrol ürünleri ithalatçısı konumundadır. Bu durum, Kamerun enerji sektöründe dikkat çeken bir paradoks yaratmaktadır: Ham petrol ihraç edilirken benzin, motorin, jet yakıtı ve LPG gibi işlenmiş ürünlerin önemli bir kısmı ithal edilmektedir.

Kamerun, CEMAC (Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu) ülkeleri arasında petrol ve doğal gaz üretimi açısından önde gelen ekonomilerden biridir. Bununla birlikte ülkedeki rafineri kapasitesinin sınırlı olması ve 2019 yılında Limbe'deki SONARA rafinerisinde meydana gelen büyük yangının ardından üretimin büyük ölçüde durması, ithal akaryakıtı bağımlılığı artırmıştır. Ülkede son dönemde Kribi bölgesinde yeni bir rafineri (C-STAR) yapımına ilişkin çalışmalar başlamış, ancak beklenen gelişme sağlanamamıştır. Bu yönde CEMAC ülkelerinin yeni rafinerinin yapımına ilişkin olarak hızlanması hususunda ülkeye yönelik ciddi bir baskısı söz konusudur.

Ülkede son döneme kadar akaryakıt ve tüp gaza yönelik ciddi devlet sübvansiyonları bulunmaktaydı. Bu da ülke ekonomisine ciddi zararlar vermektedir. Ülkenin IMF ile olan programı çerçevesinde IMF'nin en çok üzerinde durduğu konulardan biriydi. IMF genel olarak bu sübvansiyonların kaldırılmasını ve ivedilikle bunların sosyal hizmetlere aktarılmasını talep etmekteydi. 2023 ve 2024 ile kademeli olarak akaryakıt üzerindeki sübvansiyonlar büyük oranda kaldırıldı; ancak halen sübvansiyonlar bir miktar devam etmektedir. Bu da ülkenin uluslararası kredi ve finans desteklerine ilişkin endişelerini devam ettirmektedir.

Ülkede düzgün bir karayolu ağı olmadığından, kullanılan araçların gayet kalitesiz ya da 2. El olarak ülkeye ithal edilmesinden dolayı araçlarda kullanılan oto yağ gereksinimi oldukça yüksektir. Bunun yanında kullanılan makine ve teçhizatların da büyük oranda kalitesiz ve ikinci el olarak ülkeye getirilmesinden dolayı bu araçlarda da kullanılan makine yağına yönelik ihtiyaç oldukça yüksek seviyededir.

Yukarıda da ifade edildiği üzere ülke her ne kadar petrol üreticisi olsa da; motorin, benzin, LPG, jet yakıtı gibi rafine ürünlerin önemli bölümünü ithal etmektedir. Ülkenin 2025 yılının ilk çeyreğinde: mineral yakıt ithalatı yaklaşık 449 bin ton; ithalat değeri 191 milyar CFA Frangı (332 Milyon ABD Dolar) olarak gerçekleşmiştir. Bu ürün grubu, Kamerun'un toplam ithalatının yaklaşık %18,5'ini oluşturarak ilk sırada yer almıştır.¹

GTİP 27 kapsamında ülkede en fazla talep gören ürünleri motorin (diesel) benzin, lpg, jet yakıtı, fuel-oil, bitüm, asfalt, madeni yağlar, baz yağlar, gresler, endüstriyel yağlar oluşturmaktadır. Özellikle ulaştırma ve inşaat sektöründeki büyüme nedeniyle bitüm ve asfalt talebi de düzenli artış göstermektedir. Yine madeni yağlar alanında en fazla talep gören ürünlerin; otomotiv, madencilik, çimento, enerji, tarım makineleri gibi alanlarda oldukça fazla talep bulunduğu görülmektedir.

¹ Cameroon National Shippers' Council-First Quarter Report

<https://www.cncc.cm/uploads/media/publication/0001/04/625c0efd20e57234ee53d4776dd351a2808b93da.pdf>

Kamerun'un altyapı yatırımları, yol yapım projeleri ve sanayileşme politikaları, bitüm ve madeni yağ talebinin önümüzdeki yıllarda artmaya devam edeceğine işaret etmektedir. Bunun yanı sıra, SONARA rafinerisinin yeniden yapılandırılması ve modernizasyon süreci, Kribi'de yeni bir rafineri yapım projesinin Ulusal Kalkınma Planı Programı'na (SND-2030) alımı, rafineri ekipmanları, proses teknolojileri ve mühendislik hizmetleri sunan uluslararası firmalar için de önemli imkanları yaratabilmesi düşünülmektedir.

1.2 İlgili Sektörde Üretim

Kamerun için bu fasıl neredeyse tamamen petrol ve doğal gaz odaklıdır. Ülke kömür, linyit veya turba üretimi açısından önemsizdir; üretim ve ihracatın ezici çoğunluğu ham petrol, rafine ürünler ve gazdan oluşur. Kamerun'un en önemli ürünü ham petrol ve gazdan oluşur. Üretim yıllardır düşüş trendinde olmaktadır. (olgunlaşmış sahalar, rezerv azalması, sınırlı yeni sondaj bulunmaktadır. 2025: 19,374 milyon varil (yaklaşık günlük 53 bin varil civarı; önceki yıllara göre %9+ düşüş). 2024: ~21,377 milyon varil. Söz konusu ürün kapsamında üretim 1980'lerde 150-170 bin varil/gün; son yıllarda 60-70 bin varil/gün bandında olmuştur.

Kamerun rafine petrol ürünleri ve madeni yağlar konusunda net ithalatçıdır. 27. GTİP'den 2022 yılında 1.853 Milyar Dolar, 2023'de 1.990 Milyar Dolar, 2024'de 1.752 Milyar Dolar, 2025'de ise 322.654 Milyon Dolarlık bir ithalat gerçekleştirmiştir.

1.3 Ortalama Üretici Fiyatları

Kamerun için üretimde ham petrol, rafine ürünler, petrol gazları/GNL baskındır. Ancak, ülkede sınırlı altyapı, yeni rezerv alanlarının bulunmaması, uluslararası firmalar ile olan anlaşmaların 2026 ile sona ermesi gibi nedenlerle üretim ve buna bağlı döviz gelirlerinde düşüş yaşanmış ve bu şekilde yaşanmaya devam etmesi beklenilmektedir.

Ham petrolde üretim 2025'te 19,374 milyon varil (günlük ~53 bin varil) gerçekleşmiştir. Brent endeksi 2025 ortalaması ~60-70 USD/varildir. Kamerun ham petrolü genellikle Brent'e göre decote (indirimli) satılır. Resmi üretici/ihracat fiyatları SNH-Perenco-Addax anlaşmalarıyla belirlenir, resmi rakamlar kamuoyuyla paylaşılmaz; ancak 50-70 USD arasında gidip gelir.

Rafine petrol ürünlerinde üretim, ülkenin tek rafinerisi olan SONARA kapalı olduğu için çok sınırlı konumdadır. Ülke ihtiyacının büyük kısmı ithalatla karşılanır. Benzin: 840 XAF/litre (~1.46 USD/litre), Dizel: 828 XAF/litre (~1.44 USD/litre), Kerosene: 350 XAF/litre (~0.61 USD/litre).

LNG üretimi 2025'te 75,475 milyar SCF doğal gaz; GNL ihracatı ~1,378 milyon ton olarak kayıtlara geçmiştir. İhracat geliri 2025'te ~350 milyar XAF (~630 milyon USD) – 2024'e göre %8 düşüş (fiyat etkisi, hacim stabil) gerçekleşmiştir.

Yukarıdaki üç ürün hariç olmak üzere 27. Fasıl kapsamındaki hemen hemen tüm ürünler Kamerun'un ana ithalat kalemlerini oluşturmaktadır. Biyodizel içermeyen, petrol veya bitümlü minerallerden elde edilen orta yağlar, Hacimce %90 veya daha fazla petrol veya bitümlü mineral içeren hafif yağlar ve prepatlar, Sıvılaştırılmış bütanlar (N-bütan veya izobütanın saflığı %95 veya daha fazlası olanlar hariç, petrol bitümü gibi ürünler 2022-2024 yılları arasında Kamerun'un yaklaşık 2 Milyar Dolarlık ithalat kalemlerini oluşturmaktadır.

1.4 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Kuruluş / Firma	Kuruluş Türü	Faaliyet Alanı	Ürettiği / Sunduğu Başlıca Ürünler	Durumu	İletişim
Société Nationale des Hydrocarbures (SNH)	Devlet Petrol Şirketi	Petrol ve doğal gaz arama, üretim, ihracat, lisans yönetimi	Ham petrol, doğal gaz, kondensat	Kamerun'un ulusal hidrokarbon şirkettir; üretimi uluslararası ortaklarla yürütür.	Adress: BP 955 Yaoundé Rue Dragages, Yaoundé Web: https://www.snh.cm/index.php/en/presentation-of-snh/profile
SONARA (Société Nationale de Raffinage)	Devlet Rafineri Şirketi	Ham petrol rafinajı, depolama	Benzin, motorin, LPG, jet yakıtı, gazyağı, fuel oil (2019 öncesi)	2019'daki yangın sonrası rafineri üretimi durmuş, yeniden yapılandırma sürmektedir.	Adress: B.P. 365 Limbe – Cameroon Web: https://sonara-cm.cm/accueil/
Tradex S.A.	SNH İştiraki	Akaryakıt dağıtımı, LPG dolumu, madeni yağ satışı	LPG, akaryakıt, madeni yağlar	Kamerun'un en büyük yerli akaryakıt dağıtım şirketlerinden biridir.	Adress: P.O.Box : 1468 Douala – Cameroun Web: https://tradexsa.co/index.php/en/home-2/
Gaz du Cameroun (GDC)	Yerli Enerji Şirketi	Doğal gaz üretimi	Doğal gaz, kondensat	Sanaga South Gaz Sahası'nı işletmektedir.	Adress: Rue VASNITEX Bonapriso B.P. 12874 Douala, Cameroon Web: https://gazducameroun.com/fr/contact
Neptune Oil	Yerli Enerji Şirketi	Akaryakıt dağıtımı ve depolama	Akaryakıt, madeni yağ	Üretimden çok dağıtım alanında faaliyet gösterir.	Adress: 4780 Rue Pierre Loti Bonanjo, Douala, Web: https://neptune-oil.com/en/
Green Oil	Yerli Enerji Şirketi	Akaryakıt ve madeni yağ ticareti	Akaryakıt, madeni yağ	Dağıtım ağı bulunan yerli firmadır.	Adress: BP 17091 Yaoundé Web: https://greenoilsarl.com/
Bocom Petroleum	Yerli Enerji Şirketi	Akaryakıt ve LPG dağıtımı	LPG, akaryakıt	Özellikle perakende akaryakıt satışında faaliyet göstermektedir.	Adress: 12262 Douala, Place de l'UDEAC Douala
SCDP (Société Camerounaise des Dépôts Pétroliers)	Kamu Kuruluşu	Petrol depolama ve lojistik	Petrol ürünleri depolama hizmeti	Üretim yapmaz; ülkenin ana depolama altyapısını işletir.	Adress: Rue de la Cité Chardy, Carrefour Agip Web: https://scdp.cm/contacts/
CSPH (Caisse de Stabilisation des Prix des Hydrocarbures)	Kamu Kurumu	Fiyat düzenleme ve stratejik stok yönetimi	-	Akaryakıt fiyat istikrarını ve stratejik stokları yönetir.	Adress: Headquarters: Street 1025, Konrad Adenauer Avenue (Warda) Yaounde. P.O. Box 501, Yaounde. Web: https://www.csph.cm/contact.php
Perenco Cameroon	Uluslararası Üretici	Petrol ve doğal gaz üretimi	Ham petrol, doğal gaz	Kamerun'un en büyük ham petrol üreticisidir.	Adress: Douala Web: https://www.perenco.com/

Kuruluş / Firma	Kuruluş Türü	Faaliyet Alanı	Ürettiği / Sunduğu Başlıca Ürünler	Durumu	İletişim
Addax Petroleum (Sinopec)	Uluslararası Üretici	Petrol üretimi	Ham petrol	SNH ile ortak sahalarda faaliyet göstermektedir.	
New Age Cameroon	Uluslararası Üretici	Petrol ve doğal gaz üretimi	Ham petrol, doğal gaz	Offshore sahalarda faaliyet göstermektedir.	Web: https://www.newafricanglobalenergy.com/contact/
Bowleven	Uluslararası Şirket	Petrol ve doğal gaz arama	Ham petrol, doğal gaz (arama)	Offshore arama ve geliştirme projeleri yürütmektedir.	Web: https://www.bowleven.com/contact-us/contact-us

Kuruluş	Türü	Temsil Ettiği Alan	Görevleri	İletişim
ECAM (Entreprises du Cameroun)	İşveren Örgütü	Sanayi ve enerji sektörü	Özel sektörün temsil edilmesi, yatırım ortamının geliştirilmesi, kamu-özel sektör diyalogu	Adress: B.P. (Boîte Postale) 4020, Douala, Kamerun Web: www.patronat-ecam.cm
CAPAM (Chambre des Mines, du Pétrole et de l'Énergie du Cameroun)	Sektörel Oda	Madencilik, petrol ve enerji	Sektörün koordinasyonu, yatırımcı desteği, kamu politikalarına katkı	Adress: Immeuble ministériel rose, Yaoundé Web: https://www.minmidt.net/index.php/fr/grands-projets/capam.html
Groupement Professionnel des Marchands des Produits Pétroliers (GPP)	Meslek Birliği	Akaryakıt dağıtım şirketleri	Akaryakıt dağıtıcılarının ortak temsil edilmesi, fiyat politikaları ve sektörel düzenlemeler konusunda kamu ile işbirliği	
African Petroleum Producers' Organization (APPO)	Uluslararası Kuruluş	Afrika petrol üreticisi ülkeler	Kamerun, SNH aracılığıyla üye olup bölgesel enerji politikalarında yer almaktadır.	Kamerun resmi temsilcisi SNH Société Nationale des Hydrocarbures

1.5 Kamerun'da 27. GTİP (madeni yağ ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitüm maddeler, mineral mumlar, asfalt bitüm, parafin, hidrolik ve endüstriyel yağ gibi) Ürünlere İlişkin Toptan ve Perakende Fiyatlar

Kamerun'da yukarıda da ifade edildiği üzere akaryakıt ürünleri fiyatları (benzin, motorin, gazyağı ve LPG) devlet tarafından düzenlenmekte olup fiyatlar CSPH (Hydrocarbons Price Stabilization Fund) tarafından belirlenmektedir. Ancak; Madeni yağlar, hidrolik yağlar, gresler, baz yağlar, bitüm ve parafin gibi ürünlerde ise fiyatlar serbest piyasa koşullarına göre ithalatçılar ve distribütörler tarafından belirlenmektedir.

Özellikle 2. Grupta yer alan ürünlere yönelik uluslararası alandan büyük ithalat talebi bulunmaktadır. Genelde yerel Kamerun ölçeğinde bu sektörde iş yapan firmalar kendi markaları dahilinde fason üretim yapabilmekte, ya da uluslararası firmaların yerel bayileri olabilmektedir. Pazarda kaliteli ürünlere talebin de olduğu göz önünde bulundurularak, esas teşkil edenin fiyat olduğu unutulmamalıdır.

Motor Yağları (Perakende)

Ürün	Ambalaj	Perakende Fiyatı (CFA)
20W50 Motor Yağı	1 L	2.000 – 3.000
15W40 Dizel Motor Yağı	5 L	13.000 – 16.000
Sentetik Motor Yağı 5W30	5 L	18.000 – 22.000
20W50 Motor Yağı	4 L	9.500 – 12.000

Hidrolik Yağlar

Ürün	Ambalaj	Yaklaşık Fiyat
ISO VG 46	20 L	38.000 – 45.000 CFA
ISO VG 68	20 L	40.000 – 48.000 CFA
ISO VG 68	208 L Varil	470.000 – 500.000 CFA

Endüstriyel Yağlar

Ürün	Birim	Yaklaşık Fiyat
Türbin Yağı	20 L	45.000 – 60.000 CFA
Kompresör Yağı	20 L	50.000 – 70.000 CFA
Dişli (Gear) Yağı	20 L	55.000 – 75.000 CFA
Metal İşleme Yağı	20 L	45.000 – 65.000 CFA

Şanzıman Yağları (ATF)

Ürün	Ambalaj	Perakende
ATF Dexron III	1 L	3.500 – 5.500 CFA
ATF Çok Amaçlı	20 L	70.000 – 95.000 CFA

Gresler

Ürün	Ambalaj	Ortalama Fiyat
Lityum Gres	1 kg	5.000 – 7.000 CFA
Çok Amaçlı Gres	15 kg	60.000 – 85.000 CFA
Endüstriyel Gres	180 kg	500.000 – 700.000 CFA

Baz Yağlar

Ürün	Ambalaj	Toptan Fiyat
Group I Base Oil	208 L	480.000 – 650.000 CFA
Group II Base Oil	208 L	600.000 – 850.000 CFA
Group III Base Oil	208 L	850.000 – 1.100.000 CFA

Toptan Satışta En Çok Talep Gören Ürünler

Ürün	Ortalama Toptan Satış Fiyatı
Motor Yağı 15W40 (208 L)	470.000 – 550.000 CFA
Hidrolik Yağ ISO 68 (208 L)	470.000 – 500.000 CFA
Gear Oil (208 L)	600.000 – 750.000 CFA
Bitüm	420.000 – 520.000 CFA/ton
Baz Yağ Group II	600.000 – 850.000 CFA/varil

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

2.1 İlgi Sektörde Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke²

	Ülke Adı	İthalat Değeri Milyon(\$)	Miktar* (ton/kg...)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Yunanistan	68.399		21,2
2	Fildişi Sahili	54.497		16.9
3	Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	27.092		8.4
4	Norveç	24.264		7.5
5	Birleşik Krallık	21.043		6.5
6	Senegal	20.331		6.3
7	Çin	15.439		4.8
8	Hindistan	12.139		3.8
9	Fransa	12.089		3.7
10	Letonya	10.429		3.2
13	Türkiye	5.778		1.8

Yukarıdaki tablodaki veriler 2025 yılına ait 27. fasıl kapsamında 2710 GTİP kapsamındaki ürünleri içermektedir. Ülkemiz söz konusu fasıl kapsamında Kamerun'un en büyük 13. Ticaret partneri olarak yer almaktadır. 2025 yılında söz konusu fasıl kapsamında ülkenin genel ithalatı 322.664 Milyon Dolar

² Kamerun İstatistik Kurumu (INS), <https://ins-cameroun.cm/en/>

olarak görülmektedir. Ancak, söz konusu fasıl kapsamında ülkenin 2024 yılında toplam ithalat bedelinin 1.752 Milyar Dolar; 2023 yılında 1.990 Milyar Dolar olduğu bilinmektedir. Söz konusu ithalat bedelleri incelendiğinde ülkenin ilgili fasıldan en büyük ithalat kalemlerinin; “ 271019 Biyodizel içermeyen, petrol veya bitümlü minerallerden elde edilen orta dereceli yağlar ve preparatlar, . . . , 271320 Petrol bitümü, 271012 Hacimce %90 veya daha fazla petrol veya bitümlü mineral içeren hafif yağlar ve preparatlar ("dahil ...") ürünler oluşturmaktadır.

2.2 İlgili Sektörde Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke³

	Ülke Adı	İhracat Değeri Milyon(\$)	Miktar* (ton/kg...)	Oran (%) (İhracat Değeri/Toplam İhracat)
1	Malezya	497.935		23.2
2	Hollanda	372.689		17.3
3	Fransa	218,104		10.1
4	Çin	201,488		9.4
5	Hindistan	188,547		8.8
6	İtalya	136,341		6.3
7	Almanya	128,617		6
8	Tayland	127,394		5.9
9	Birleşik Krallık	101,477		4.7
10	Amerika Birleşik Devletleri	70,826		3.3

Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere Kamerun'un 2025 yılında 27. Fasıldan toplam ihracat bedelinin 2.149 Milyar Dolar olduğu görülmektedir. Söz konusu ürün grubuna bakıldığında ihracatın en büyük kaleminin 2709 GTİP'li ham petrol, 2710 GTİP'li "Petrol yağları ve bitümlü minerallerden elde edilen yağlar (ham petrol hariç); bu yağları esas unsur olarak içeren preparatlar..." dan oluştuğu görülmektedir.

Bu kapsamda ihracat/ithalat verilerinin karşılaştırılması durumunda ülkenin genel olarak ham petrol ve yağları ihracat ettiği; buna istinaden ham petrol ve yağdan oluşan tüm işlenmiş ürünleri ithal ettiği; bunun da 2023, 2024 yıllarından da görüleceği üzere ülke ithalatının çok büyük bir bölümünü bu ürünlerin oluşturduğu anlaşılmaktadır. 2023 yılında toplam ithalatın %25'i, 2024 yılında %21'ini oluşturmaktadır.

³ Kamerun İstatistik Kurumu, (INS), <https://ins-cameroun.cm/en/>

2.3 İlgili Sektörde Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (10 ürün)⁴

Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	İthalat Değeri Milyon (\$)	Türkiye'den İthalatı Milyon (\$)	Türkiye'den İthalatının Payı (%)
271019	Biyodizel içermeyen, petrol veya bitümlü minerallerden elde edilen orta dereceli yağlar ve preparatlar, başka yerde belirtilmemiş	179.257	5.023	2,8
271320	Petrol bitümü	75.587	63	0,08
271012	Hacimce %90 veya daha fazla petrol veya bitümlü mineral içeren hafif yağlar ve preparatlar ("dahil ...")	41.720	-	-
271312	Kalsine edilmiş petrol koku	6.881	-	-
270750	Hacimce %65 veya daha fazla oranda (kayıplar dahil) aromatik hidrokarbon karışımları, 250°C'de damıtılarak elde edilir...	5.432	-	-
270799	Yüksek sıcaklıktaki kömür katranlarının damıtılmasıyla elde edilen yağlar ve diğer ürünler; benzer ürünler ...	3.466	-	-
271210	Petrol Jeli	3.311	-	-
271500	Doğal asfalta dayalı bitümlü mastikler, seyreltmeler ve diğer bitümlü karışımlar, doğal ...	3.075	42	1,36
271113	Sıvılaştırılmış bütanlar (N-bütan veya izobütanın saflığı %95 veya daha fazla olanlar hariç)	2.320	-	-
270112	Toz haline getirilmiş olsun veya olmasın, topaklanmamış bitümlü kömür	647	646	100

⁴ ITC Trade Map, <https://www.trademap.org/en/>

2.4 İlgili Sektörde Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (10 ürün)⁵

Ürün Adı	Tarife Pozisyonu (6 Basamaklı)	İhracat Değeri Milyon (\$)	Türkiye'ye İhracatı Milyon (\$)	Türkiye'ye İhracatının Payı (%)
270900	Petrol yağları ve bitümlü minerallerden elde edilen yağlar, ham petrol	1.683.869	-	-
271111	Doğal gaz, sıvılaştırılmış	465.214	-	-
271019	Biyodizel içermeyen, petrol veya bitümlü minerallerden elde edilen orta dereceli yağlar ve preparatlar, . . .	49	-	-
271012	Hacimce %90 veya daha fazla petrol veya bitümlü mineral içeren hafif yağlar ve preparatlar ("dahil ...")	35	-	-

Ülkenin 2025 yılında 27. Fasıl kapsamında en fazla ihracat yaptığı ürünlere bakıldığında bu ürünlerin tamamen ham petrol ve türevlerini oluşturduğu görülmektedir. Yukarıda da ifade edildiği üzere ülke işlenmiş petrol ürünlerinin tamamında ithalata çok büyük oranda bağımlı konumdadır.

3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar)

3.1 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (1.000 \$)

	Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	2021	2022	2023	2024	2025
1	270111	ANTRASİT (AGLOMERE EDİLMEMİŞ)	-	29	51	309	-
2	270112	BİTÜMENLİ TAŞKÖMÜRÜ (AGLOMERE EDİLMEMİŞ)	-	1,301	-	-	646
3	270120	TAŞKÖMÜRÜNDEN ELDE EDİLEN BRİKETLER,	-	1,603	-	-	-

⁵ ITC Trade Map, <https://www.trademap.org/en/>

		TOPAK VE BENZERİ KATI YAKITLAR					
4	271012	PETROL VE BİTÜMENLİ YAĞLARDAN ELDE EDİLEN HAFİF YAĞLAR VE MÜSTAHZARLARI (PETROL VEYA BİTÜMENLİ YAĞ	-	-	1,908	-	-
5	271019	DİĞER YAĞLAR VE MÜSTAHZARLAR	1,745	2,061	6,921	3,252	5,023
6	271320	PETROL BİTÜMENLİ	1,104	-	-	723	63
7	271500	BİTÜMENLİ KARIŞIM (TABİİ ASFALT, TABİİ BİTÜMEN, KATRAN ESASLI)	11	51	10	23	42
	GENEL TOPLAM		2,926,614	3,471,448	6,991,688	4,308,928	5,777,565

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

Kamerun, Orta Afrika'nın en büyük ekonomilerinden biri olup yaklaşık 31 milyon nüfusu (tahmini) , gelişen sanayi altyapısı ve CEMAC (Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu) üyesi olması nedeniyle bölgenin en önemli ithalat pazarlarından biridir. Ülke Doula Limanı sayesinde başta Çad olmak üzere; Orta Afrika Cumhuriyeti, kısmen Nijerya'nın uluslararası piyasaya çıkış güzergahını bünyesinde barındırmaktadır. Bu nedenle ülke her ne kadar 31 milyonluk bir nüfus olarak görülse de ülke Çad, Orta Afrika Cumhuriyeti gibi ülkeler için de ana Pazar konumunu teşkil etmektedir.

GTİP 27 kapsamında yer alan; motor yağları, endüstriyel yağlar, hidrolik yağlar, gresler, şanzıman yağları, denizcilik yağları, türbin yağları, baz yağlar, petrol türevleri gibi ürünler dahilinde çok büyük oranda ithalata bağımlı konumdadır. Yerli üretim yok denecek kadar azdır. *(Yerli olarak lanse edilen ürünler de piyasada fason olarak yurtdışında üretilen ürünleri içermektedir.)*

Pazarda özellikle; dizel motor yağları (15W40), benzinli araç yağları (5W30, 10W40) ,ağır vasıta yağları, madencilik ekipmanı yağları, inşaat makineleri yağları, gres ürünleri, hidrolik yağlar en yüksek talep gören segmentleri oluşturmaktadır

Ülkede yaklaşık 1 milyonun üzerinde kayıtlı araç bulunmakta olup, bu araç sayısının çok büyük kısmı ikinci el ithal araçlardan oluşmaktadır. Ayrıca ülkede düzenli karayolu ağının olmaması, kullanılan ekipman ve tamir fırsatlarının oldukça sınırlı olması nedenleriyle motor yağları, şanzıman yağları, fren hidrolik yağları yüksek oranda tüketilmektedir.

Ülke SND-2030 Programında en büyük önceliğini modern karayolu ağının geliştirilmesine vermiştir. Bu kapsamda uluslararası kreditorler, kurum/kuruluşlardan düzenli olarak finans almakta, bu vesileyle de ulusal ve uluslararası karayolu ağını geliştirmeye çalışmaktadır. Bu nedenle son yıllarda oldukça artan inşaat sektörü projeleriyle; Douala-Yaoundé Otoyolu, Douala-Bangui Koridoru, Liman yatırımları, Baraj projeleri, Yol projeleri nedeniyle iş makinelerinde kullanılan ağır hizmet yağlarına olan talep artmaktadır.

SND-2030 Programı ve düzenli vergi geliri sağlanması, kamu gelirlerini artırma mantalitesi çerçevesinde ülke son dönemde altın, demir cevheri, boksit, kobalt, nikel gibi maden projelerine büyük önem vermektedir. Hâlihazırda birçok uluslararası firma Kamerun Hükümeti ile bu projelerini hayata geçirmek için anlaşma yapmakta ya da proje geliştirmektedir. Bu nedenle yakın dönemde bu sektör kapsamında kullanılan ekipmanlara yönelik madeni yağ ve benzeri ürünlerin sektörde taleplerinin oldukça yükseleceği değerlendirilmektedir.

Ülke başta 2020 yılındaki koronavirüs salgını, akabinde başlayan Rusya-Ukrayna krizi nedeniyle başta buğday tedariki olmak üzere temel tüketim maddelerine erişiminde büyük problem yaşamıştır. Bu nedenle uluslararası krizlerde gıda tedarik zincirinde yaşanan problemler neticesinde ülke kendine yetebilir bir tarım üretimine hız vermiştir. Bu kapsamda yeni tarım arazileri, ekipman, araç vs. gibi konularda uluslararası kreditorler ile büyük meblağlı krediler imzalamış ve temin etmiştir. Bu nedenle sektördeki araç ve makinaların düzenli bakım, onarım gibi hususlarında petrol türevi ürünlere oldukça ihtiyaç duyulduğu bilinmektedir.

Ülkedeki en büyük eksikliklerin başında gelen enerji alanında da ülkede son dönemde büyük yatırımlar yapılmaya başlanmıştır. Ayrıca, ülkede düzenli jeneratör kullanımı da oldukça yaygındır. Bu nedenle ülkede elektrik santralleri, jeneratör, gaz tribünü, hidroelektrik santrallerine yönelik madeni yağ ve türevlerine ihtiyaç üst düzeydedir.

Sektörde başlıca tedarikçiler, Fransa, Belçika, Hindistan, Çin, Birleşik Arap Emirlikleri, Almanya gibi ülkelerden oluşmaktadır. Ülkemiz de Kamerun'un bir tedarikçisi konumunda olmasına rağmen, pazarda halen istenilen payı elde edebilmiş değildir.

Sektörde Kamerun'da faaliyet gösteren başlıca markalar olarak; TotalEnergies, OLA Energy, Tradex, Neptune Oil Bocom MRS Oil, Texaco, Castrol, Mobil, Fuchs, Motul gibi ürünlerden oluşmaktadır. Bunlara istinaden pazarda Hindistan ve Çin ürünlerinin de yaygın olarak görüldüğü bilinmektedir.

İthal ürünler genellikle; ulusal distribütörler, petrol şirketleri, otomotiv yedek parça ithalatçıları, sanayi tedarikçileri, madencilik ekipmanı satıcıları, devlet kurumları (askeriye, belediyeler vs.) aracılığıyla pazara sunulmaktadır. Ülkedeki en büyük ticaret merkezi Douala'dır. Başkent olan Yaounde ülkenin 2. En büyük dağıtım merkezi olup, ülke kuzeyine gönderilecek ürünler genelde burada depolanır. Kuzeyde Ngaoundere, Garuao, Maruao gibi şehirler de potansiyel pazarlar için olası ihtimallerdir.

4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Kamerun'un en büyük ticaret ve dağıtım merkezi olan Douala ülkenin ana ekonomik başkentidir. Yaklaşık 4 milyon nüfus ile ekonominin başkentidir. Ülke ithalatının yaklaşık %90'ı Douala Limanı üzerinden gerçekleştirilmektedir. Madeni yağ ve petrol türevlerinin ithalatı da büyük ölçüde bu liman aracılığıyla yapılmaktadır. Ülkenin en büyük ithalat merkezi konumundadır. En güçlü distribütör ağı bu şehirde bulunmaktadır. Otomotiv pazarının ana destinasyonudur. Bölgesel dağıtım merkezidir.

Ülkenin 2. ana pazarı başkent Yaounde'dir. Kamu kurumları ve hizmet sektörünün merkezi buradadır. Kamu kurumları, inşaat sektörü, otomotiv sektörleri ve lojistik hizmetleri şehirde yaygın konumdadır. Şehir ayrıca ülke kuzeyine giden ana yol ayrımında bulunduğu kuzey ve ardında bulunan Çad, Orta Afrika pazarının da lojistik merkezi konumdadır.

Ülkenin Güney-batısı (Kribi, Limbe) başta Kribi ülkenin Douala Limanı'na alternatif olarak 2018 ile yapımı başlanan ve 2022 ile kullanılmaya başlanan en büyük 2. Limanıdır. Birçok sanayi kompleksi, sanayi bölgeleri burada yer almaya başlamıştır. Bu bakımdan sanayi makineleri ürünleri; bunların yanında kullanılan araç bakım gereksinimleri bölgede oldukça yüksektir. Limbe ise ülkenin petrol endüstrisinin merkezi konumdadır. Burada ise sektör özelinde talep edilen ürün çeşidi oldukça yüksektir.

Kuzey bölgesi (Ngaoundere, Garoua, Maroua) tarım başta olmak üzere şehir yatırımlarının gün geçtikçe arttığı bölgedir. Bunun yanında başta Ngaoundere olmak üzere Kamerun ardılı Çad, Orta Afrika Cumhuriyeti lojistik noktalarına ulaşımında ana yol ayrımı konumdadır.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Kamerun'da 27. fasıl ürünleri (özellikle 2710 pozisyonlu petrol yağları ve mineral yağlar, motor yakıtları, yağlama yağları ve türevleri) enerji sektörünün en stratejik alanlarından biridir. Pazar yapısı üç ana halkadan oluşmaktadır: Ham petrol üretimi ve tedariki, Rafinaj ve ithalat yoluyla ürün temini olarak gerçekleşmektedir.

Kamerun, petrol üreticisi bir ülke olmasına rağmen rafine ürünlerde önemli ölçüde ithalata bağımlıdır. Bunun temel nedeni, ülkenin tek rafinerisi olan SONARA (Société Nationale de Raffinage) tesislerinin 2019 yılında meydana gelen yangın sonrasında kapasite sorunları yaşamasıdır. Hükümet, rafinerinin rehabilitasyonu ve yeniden yapılandırılması için çalışmalar yürütmektedir.

Bu nedenle Kamerun piyasasında: benzin, motorin, jet yakıtı, fuel oil, LPG, baz yağlar, endüstriyel yağlar için ithalat ve dağıtım zinciri büyük önem taşımaktadır.

Kamerun petrol ürünleri piyasası uluslararası tedarikçiler, ithalatçılar, (eğer akaryakıt petrol ürünü ise SCDP depolama altyapısı), sanayi müşteri/kullanıcılar şeklinde sıralanmaktadır.

Sektörde doğrudan petrolde Ulusal Petrol Kuruluşlarından SNH (Société Nationale des Hydrocarbures), SONARA (Société Nationale de Raffinage) bulunmaktadır. Dağıtım ve pazarlama firmalarından ise, TotalEnergies Marketing Cameroon, Tradex Cameroon, Neptune Oil Cameroon, Oilibya / Ola Energy Cameroon, Green Oil Cameroon firmaları yer almaktadır.

Pazarda madeni yağ ve petrol ürünleri alanında ise Total Energies Lubricants, Shell Lubricants, Castrol, Mobil, Chevron, Oando Lubricants gibi uluslararası firmaların yanında Türk ürünü olan ürünler de bulunmaktadır. Yukarıda da ifade edildiği üzere bu uluslararası markalar yanında yerel markaların Çin ve Hindistan'da fason üretim yaptırdıkları markalar da bulunmakla beraber, piyasada büyük ya da küçük ölçekli Çin markaları da bulunmaktadır.

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri

Kuruluş	Niteliği	Faaliyet Alanı	İletişim Bilgileri
Société Nationale des Hydrocarbures (SNH)	Devlet petrol şirketi	Petrol ve doğal gaz arama, üretim, devlet ortaklıkları	Web: https://www.snh.cm • Adres: Avenue du Général de Gaulle, BP 955 Yaoundé, Cameroun
Société Nationale de Raffinage (SONARA)	Kamu rafineri şirketi	Ham petrol rafinajı, akaryakıt üretimi	Web: https://www.sonara-cm.cm • Adres: Limbe, South-West Region, Cameroun
Société Camerounaise des Dépôts Pétroliers (SCDP)	Kamu şirketi	Petrol ürünleri depolama ve lojistik	Web: https://www.scdp.cm • Adres: Douala, Cameroun
Caisse de Stabilisation des Prix des Hydrocarbures (CSPH)	Düzenleyici kamu kurumu	Petrol ürünleri fiyatlandırması, arz güvenliği ve sektör düzenlemesi	Web: https://www.csph.cm • Adres: Rue 1025, Avenue Konrad Adenauer (Warda), BP 501, Yaoundé • Tel: (+237) 222 50 30 00 / 222 50 30 10 • E-posta: contact@csph.cm (csph.cm)
Groupement des Professionnels du Pétrole (GPP)	Sektör meslek birliği	Akaryakıt dağıtım şirketleri ve petrol pazarlama firmalarının meslek örgütü	CSPH'nin resmi olarak tanıdığı ve yönetiminde temsil edilen sektör kuruluşudur. Güncel iletişim bilgileri kamuya açık değildir. (csph.cm)
Groupement des Professionnels du Gaz de Pétrole Liquéfié (GPP/GPL)	Sektör birliği	LPG ithalatçıları ve dağıtıcıları	CSPH ile koordinasyon içinde faaliyet göstermektedir. Güncel iletişim bilgileri kamuya açık değildir. (csph.cm)
Chambre de Commerce, d'Industrie, des Mines et de l'Artisanat (CCIMA)	Ticaret ve Sanayi Odası	Sanayi, enerji, ticaret ve yatırım	Web: https://www.ccima.cm • Adres: Douala, Cameroun
Groupement des Entreprises du Cameroun (GECAM) (eski GICAM)	İşveren örgütü	Petrol, enerji, sanayi ve büyük ölçekli şirketlerin temsil edildiği en önemli iş dünyası kuruluşu	Web: https://www.gecam.cm
Association des Sociétés d'Assurances du Cameroun (ASAC)	Sektörel birlik	Enerji ve petrol projelerine sigorta hizmetleri	Web: https://www.asac.cm

4.2.2 Varsa İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

Kaynak	Kapsam	Erişim
TradeMap (ITC)	Ürün bazında Kamerun'un ithalat istatistikleri, başlıca tedarikçi ülkeler ve ticaret verileri (firma adı içermez).	https://www.trademap.org
ImportYeti	Bazı Kamerunlu ithalatçıların denizyolu sevkiyat kayıtları ve tedarikçi bilgileri (özellikle ABD bağlantılı sevkiyatlar).	https://www.importyeti.com
Volza	Bill of Lading (B/L) kayıtlarından ithalatçı firma isimleri, GTİP ve tedarikçi bilgileri. 2710 pozisyonunda oldukça faydalıdır.	https://www.volza.com
Panjiva (S&P Global)	Deniz taşımacılığı kayıtları üzerinden ithalatçı firma, gönderici ve ürün bilgileri. Ücretli üyelik gerektirir.	https://panjiva.com
ImportGenius	Bill of Lading verileri, ithalatçı ve ihracatçı firma eşleştirmeleri.	https://www.importgenius.com
TradeMo	GTİP bazında ithalatçı firma ve sevkiyat analizleri.	https://www.trademo.com
CCIMA (Chambre de Commerce, d'Industrie, des Mines et de l'Artisanat du Cameroun)	Ticaret Odası. Sektörel firma rehberleri ve üye bilgileri.	https://www.ccima.cm
GECAM (Groupement des Entreprises du Cameroun)	Kamerun'un en büyük işveren örgütü. Petrol, enerji ve sanayi firmalarının üyelik bilgileri.	https://www.gecam.cm
MINCOMMERCE (Ministère du Commerce)	İthalat mevzuatı, lisanslı ithalatçılar ve sektör duyuruları.	https://www.mincommerce.gov.cm
CSPH (Caisse de Stabilisation des Prix des Hydrocarbures)	Akaryakıt dağıtım şirketleri, lisanslı petrol pazarlama şirketleri ve sektör düzenlemeleri.	https://www.csph.cm
SCDP (Société Camerounaise des Dépôts Pétroliers)	Depolama altyapısını kullanan lisanslı petrol ürünleri dağıtıcılarına ilişkin bilgiler ve sektör duyuruları.	https://www.scdp.cm

4.3 Sektör Ürünlerinin İthalatında Zorunlu Belgeler

27. Fasil ürünleri (petrol türevleri, madeni yağlar/lubricants, yakıtlar, gaz yağı vb.) hassas ürünler kategorisinde yer alır. Bu nedenle standart ithalat prosedürlerine ek olarak teknik vizeler, özel kontroller ve spesifik kurallar (CSPH, SONARA, hidrokarbon düzenlemeleri) uygulanır.

Genel ithalat prosedüründe her ithalatçı için gerekli olan evraklar; RCCM (Ticaret Sicili) kaydı, NIU (güncel vergi numarası), Fichier des Importateurs (FIE) kaydı (Ticaret Bakanlığı ve CNCC- Conseil

National Des Chargeurs Du Cameroun üzerinden 25.000 FCFA ücret ile) ve ardından e-force/e-GUCE Hesabı DI (Déclaration d'importation) açmak zorundadır.

Her sevkiyat için (FOB değeri $\geq$ 1-2 milyon FCFA'dan itibaren):

Belge	Açıklama	Kurum	Notlar
DI (Déclaration d'Importation)	Ön ithalat beyannamesi	e-Force / SGS	FOB $\geq$ 1 M FCFA'dan itibaren zorunlu.
RVC (Rapport de Valeur et Classification)	Değer + HS kodu tespiti	SGS	FOB $\geq$ 2 M FCFA'dan itibaren. Ücret: ~0,95% FOB.
BESC (Bordereau Électronique de Suivi des Cargaisons)	Kargo takip belgesi	CNCC	Tüm deniz ithalatı için zorunlu (2026'da transit için de genişletildi).
Facture Commerciale + Packing List	Ticari fatura + ambalaj listesi	Tedarikçi	Detaylı HS kodu, miktar, değer içermeli.
Bill of Lading / AWB	Konşimento / Hava yolu belgesi	Taşıyıcı	
Certificat d'Origine	Menşe şahadetnamesi	Menşe ülke odası	Tercihen.
Assurance Harmonisée (CAH / CIMA)	Yerel sigorta	Kamerun sigorta şirketi	Zorunlu.
Domiciliation Bancaire	Banka ikametgahı	Yerel banka	FOB $\geq$ 5 M FCFA için.

Petrol türevleri ve madeni yağlar **PECAE (Programme d'Évaluation de la Conformité)** ve teknik vizelere tabidir:

- **ANOR Certificat de Conformité (COC / CoC):** Kalite ve standart uygunluk belgesi. PECAE kapsamında SGS veya TÜV Rheinland üzerinden alınır. Madeni yağlar ve lubes için genellikle zorunlu.
- **Teknik Visa / Autorisation Spéciale:** MINCOMMERCE veya ilgili bakanlık (MINEE, CSPH — Hydrocarbures için). Kimyasal/petrol ürünleri için çevre ve güvenlik onayı.
- **Laboratuvar Analizi / Conformité Sertifikası:** Özellikle yakıtlar ve lubes için SONARA veya onaylı lablarda numune testi (ithal ürünlerin yerel standartlara uyması).
- **CSPH (Caisse de Stabilisation des Prix des Hydrocarbures)** koordinasyonu: Büyük miktarda yakıt ithalatlarında özel prosedür (tüccar seçimi gibi).
- **Çevre ve Güvenlik Belgeleri:** Tehlikeli maddeler için (MINEPDED) ek izinler.
- **Pre-Shipment Inspection (PSI):** SGS tarafından menşe ülkede yapılır.

Ürünler kapsamında gümrük vergileri+KDV+diğer harçlar CEMAC Gümrük tarifesi üzerinden hesaplanmaktadır. Limanda fiziki muayene ve scanner hizmeti de diğer giderler dâhiline eklenmelidir. ⁶

⁶ Cameronttradeportal <https://www.cameroontradeportal.cm/tradeportal/index.php/fr/>

4.4 Sektörde Sevk Öncesi İnceleme Zorunluluğu Var Mıdır? Varsa Yetkilendirilmiş Gözetim Şirketleri Hangileridir?

Kamerun'a ihraç edilen 27. Fasıl kapsamındaki ürünler için uygulanması gereken kontrol mekanizması, klasik anlamda yalnızca bir Pre-Shipment Inspection (PSI) değil, PECAE (Programme d'Évaluation de la Conformité Avant Embarquement) adı verilen Sevk Öncesi Uygunluk Değerlendirme Programıdır. Program kapsamında ürünün sevkiyat öncesinde uygunluk değerlendirmesinden geçirilmesi ve Uygunluk Sertifikası (Certificate of Conformity-CoC) alınması zorunludur.

Kamerun'da ithal edilen ürünlerin önemli bir bölümü, Başbakanlık Kararı ile yürürlüğe konulan PECAE sistemi kapsamındadır. Program, Kamerun Standardizasyon ve Kalite Ajansı (ANOR) tarafından yürütülmektedir.

PECAE kapsamında;

- ürünün teknik düzenlemelere uygunluğu,
- fiziksel muayenesi,
- gerekli laboratuvar testleri,
- belge incelemesi

sevkiyat öncesinde tamamlanmakta ve uygun bulunan ürünler için **Certificate of Conformity (CoC)** düzenlenmektedir. CoC belgesi gümrük işlemlerinde ibraz edilmesi gereken zorunlu belgeler arasındadır.

Güncel uygulamada ANOR tarafından yetkilendirilen ana uygunluk değerlendirme kuruluşu SGS'dir. SGS, Intertek, TÜV Rheinland'dır. Kamerun PECAE Programı kapsamında ihracatçı ülkelerde uygunluk değerlendirmesi yaparak CoC düzenlemektedir.

4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar (milli katılım olup olmadığı) ve Tarihleri

- FIERA – Douala Uluslararası Fuarı -28-31 Ekim 2026/Douala- her yıl düzenli yapılmaktadır. Milli katılım bulunmamaktadır.

- PROMOTE- Yaounde Sahra Altı Afrika'nın en büyük uluslararası organizasyonlarından biridir. 2 yılda bir düzenlenmektedir. Son fuar 12-21 Haziran 2026 tarihinde düzenlenmiştir. Son dönemde milli katılım olmamakla birlikte, bireysel katılım sağlayan firmalarımız bulunmaktadır.

4.6 Sektör Firmalarına Hitap Eden Ve Gerçekleştirilmesi Planlanan Ticaret Heyetleri

Bakanlığımız destekli olarak her yıl Kamerun'a düzenli alım heyetleri düzenlenmektedir. Söz konusu heyetler genelde "genel ticaret heyeti" konumunda olmasından dolayı, hemen hemen her sektör temsilcisine heyet dâhilinde yer verilmektedir.

4.7 Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Kamu Kurumu	Alım Konuları
Ministry of Public Works (MINTP)	Dizel, asfalt, bitüm, yol yapım yakıtları
Ministry of Water and Energy (MINEE)	Yakıt, LPG, enerji projeleri
Ministry of Defence (MINDEF)	Askeri yakıt ve madeni yağlar
Ministry of Public Health (MINSANTE)	Hastaneler için jeneratör yakıtı
Ministry of Agriculture (MINADER)	Tarım makineleri için dizel ve yağlar
Ministry of Livestock, Fisheries and Animal Industries (MINEPIA)	Yakıt ve madeni yağ
Cameroon Oil Transportation Company (COTCO)	Petrol boru hattı ekipmanları ve yağlar
Port Authority of Douala (PAD)	Denizcilik yakıtları ve yağlayıcılar
Port Authority of Kribi (PAK)	Liman yakıt ve madeni yağ alımları
Cameroon Water Utilities Corporation (CAMWATER)	Jeneratör yakıtı
Electricity Development Corporation (EDC)	Enerji santralleri için yakıt
SONARA (Société Nationale de Raffinage)	Petrol ürünleri ve rafineri ekipmanları

Diğer yandan Kamerun'da ihaleleri yayımlayan resmi siteler;

- Cameroon Online E-İhale Sistemi (COLEPS) <https://marchespublics.cm/>
- Kamerun Kamu İhale Kurumu (ARMP) <https://www.armp.cm/>

Siteleri düzenli olarak ülke içinde yayımlanan yerel ve uluslararası bütçeli ihaleleri duyurmaktadır.

4.8 Kamerun'un Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Türkiye ile Kamerun arasında doğrudan bir Serbest Ticaret Anlaşması bulunmamaktadır. Ancak, Kamerun'da faaliyet gösteren Türk firmalarının, AB ile olan EPA hükümlerinden dolayı olarak faydalanma potansiyeli bulunmaktadır. Bu nedenle, Kamerun pazarında faaliyet göstermeyi planlayan firmaların, EPA kapsamındaki ürün listeleri ve gümrük tarifeleri hakkında detaylı bilgi edinmeleri önemlidir.

Kamerun, çeşitli ülkeler ve bölgesel bloklarla Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) ve Tercihli Ticaret Anlaşmaları (TTA) imzalamış olup, bu anlaşmalar ülkenin dış ticaretini şekillendirmektedir.

4.8.1 Avrupa Birliği (AB) – Ekonomik Ortaklık Anlaşması (EPA)

Kamerun, 2009 yılında AB ile bir Ekonomik Ortaklık Anlaşması imzalamıştır. Bu anlaşma, Kamerun menşeli ürünlerin AB pazarına gümrük vergisi ve kota olmaksızın girişine olanak tanımaktadır.

Ayrıca, AB'den Kamerun'a yapılan ihracatın %80'i için 15 yıl içinde gümrük vergilerinin ve kotaların kademeli olarak kaldırılması öngörülmektedir.

2024 yılı itibarıyla, Kamerun EPA kapsamında gümrük vergilerinin dokuzuncu aşamasını uygulamaya koymuştur. Bu süreçte, AB ve Birleşik Krallık'tan ithal edilen belirli ürünlerdeki tarifeler azaltılmıştır. Her ne kadar bu düzenlemeler nedeniyle bazı vergi gelirlerinde düşüş yaşansa da, Kamerun'un toplam vergi gelirleri artış göstermiştir.

4 Ağustos 2025 itibarıyla “8. safha” devreye girmiştir: bazı ürün gruplarında tarifelerin %100 olarak düşürüldüğü, diğer gruplarda ise hâlâ kısmi indirim uygulandığı bildirilmiştir.

Kamerun-AB EPA'sı, Kamerun'un AB pazarına erişimini kolaylaştırırken, AB'den ithalatın kademeli olarak serbestleştirilmesini öngörmektedir. Bu durum, özellikle sanayi ekipmanları ve altyapı projeleri için AB'den ithalat yapan firmalar açısından avantajlıdır.

Temmuz 2026 tarihi ile birlikte yeni bir müzakere turu veya kapsamlı güncelleme hakkında kamuoyuna yansıyan somut bir ilerleme yoktur.⁷

4.8.2 Birleşik Krallık – Ekonomik Ortaklık Anlaşması

Brexit sonrası, Birleşik Krallık ve Kamerun, AB-Kamerun EPA'sının hükümlerini sürdüren bir Ekonomik Ortaklık Anlaşması imzalamıştır. Bu anlaşma, 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

20 Ağustos 2024 tarihinde Yaoundé'de düzenlenen ikinci BK-Kamerun EPA Komitesi toplantısında, ticaret politikaları, anlaşmanın uygulanması, ticarete karşılaşılan zorluklar, kalkınma iş birliği ve anlaşmanın yönetişimi gibi konular ele alınmıştır. Toplantı, Kamerun Ekonomi, Planlama ve Bölgesel Kalkınma Bakanı Alamine Ousmane Mey ve BK Yüksek Komiseri Barry Lowen tarafından açılmıştır.

Toplantıda, BK tarafı, EPA'nın etkin uygulanmasını desteklemek ve Kamerun'da ticaret ve ekonomik kalkınmayı teşvik etmek amacıyla yürütülen ticaretle ilgili kalkınma iş birliği programları hakkında bilgi vermiştir. Bu kapsamda, BK Ticaret Ortaklıkları (UKTP) Programı aracılığıyla kakao işleme sektörüne destek sağlanmış ve daha önce Penja biberi üreticileri desteklenmiştir. Ayrıca, BK Uluslararası Yatırım (BII) ve Citi'nin risk paylaşım mekanizmasıyla ticaret finansmanı desteklenmiş ve Küresel Kereste Piyasası Reformu için Orman Yönetişimi, Pazarlar ve İklim programı kapsamında çalışmalar yürütülmüştür.

Anlaşma tam olarak yürürlüktedir (Full ratification). Birleşik Krallık hükümetinin resmi listesinde “in effect” ve “Full ratification” olarak yer almaktadır.⁸

4.8.3 Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi (AfCFTA)

Kamerun, Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi'ne (AfCFTA) üyedir. 2021 yılında, Kamerun'dan Gana'ya yapılan ilk ihracat, AfCFTA kapsamında tercihli tarifelerle gerçekleştirilmiştir.

2024 yılı itibarıyla Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi (AfCFTA), kıta genelinde ekonomik entegrasyonu artırmak amacıyla önemli ilerlemeler kaydetmiştir. AfCFTA, 1,3 milyar kişilik bir

⁷ Avrupa Komisyonu, <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/epa-central-africa>

⁸ UK Government <https://www.gov.uk/guidance/uk-trade-agreements-in-effect>

pazarı kapsayarak, Dünya Ticaret Örgütü'nün kuruluşundan bu yana en büyük serbest ticaret bölgesi olma özelliğini taşımaktadır. Afrika Birliği'ne üye 55 ülkeden 54'ü AfCFTA anlaşmasını imzalamış, 47'si ise onay sürecini tamamlamıştır. Nisan 2024'te AfCFTA, operasyonel aşamaya geçmiştir. Bu kapsamda Menşe kuralları belirlenmiş, ürünlerin gümrüksüz ticaret koşulları netleştirilmiştir. %90 oranında tarife indirimi hedeflenmiştir. Tarife dışı engellerin bildirilmesi için çevrimiçi mekanizmalar oluşturulmuştur. Pan-Afrika Ödeme ve Mutabakat Sistemi (PAPSS) devreye alınmıştır. Afrika Ticaret Gözlemevi kurulmuştur. Temmuz 2026 itibarıyla 49–50 ülke onaylamış durumdadır. Kamerun onaylayan ülkeler arasındadır.⁹

Kamerun, AfCFTA kapsamında ticaret yapan öncü ülkelerden biridir. Guided Trade Initiative (GTI) 7 Ekim 2022'de başlatılmış, Kamerun ilk gruba dahil edilmiştir (Gana, Kenya, Ruanda, Tanzanya, Mısır, Mauritius, Tunus ile birlikte). 2023'ten itibaren Kamerun, GTI kapsamında seçilmiş ürünlerde (ahşap, muz, kakao, pamuk vb.) ithalat ve ihracat gerçekleştirmiştir. Nisan 2025'te (16. Bakanlar Konseyi Toplantısı) GTI'nin hedeflerine ulaştığı ve sona erdiği teyit edilmiştir. Bu tarihten sonra GTI'de başarılı olan ülkeler (Kamerun dahil) AfCFTA kuralları altında normal tercihli ticarete geçmiştir.¹⁰

CEMAC üyesi olarak tarife indirimi özel takvime bağlıdır. İlk yıllarda sınırlı indirim, 2026'dan itibaren kademeli indirim başlar (0,77 puanlık yıllık indirim), 2033'e kadar sıfır tarifeye ulaşılması hedeflenir. Bu kapsamda %90'lık ürün grubunda tarife indirimi uygulanacak; hassas ürünler korunmaya devam edecektir.

4.8.4 Kamerun – ECCAS (Orta Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu / CEEAC)

Kamerun'un ECCAS üyeliği tek başına tam anlamıyla uygulanmakta olan bir serbest ticaret anlaşması niteliğinde değildir. Bunun yerine ticaret sistemi üç katmanlı bir yapıya dayanmaktadır:

- ECCAS (CEEAC): Bölgesel ekonomik entegrasyon ve uzun vadede ortak pazar hedefi.
- CEMAC: Ortak gümrük tarifesi ve gümrük birliği uygulayan alt bölgesel yapı.
- AfCFTA: Afrika kıtası genelinde tercihli ticaret sistemi.

Bu nedenle Kamerun açısından fiilen uygulanan gümrük avantajlarının büyük bölümü bugün CEMAC ve AfCFTA mekanizmaları üzerinden işlemektedir. 2026 yılının en önemli gelişmelerinden biri, ECCAS–CEMAC Ortak Dış Gümrük Tarifesi'nin (Common External Tariff - CET) Kamerun tarafından 1 Ocak 2026 itibarıyla uygulamaya alınmasıdır. Bu uygulama ile; Orta Afrika'da tek gümrük tarifesine geçiş, ithalat vergilerinin uyumlaştırılması, bölgesel ticaretin kolaylaştırılması, gelecekte ortak pazarın güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

4.8.5 Tercihli Olmayan İkili Anlaşmalar

Kamerun, Fildişi Sahili (1962), Japonya (1962), Senegal (1974), Fas (1987), Nijerya (1963, 1982 ve 2015'te revize edilmiştir), Tunus (1999), Mısır, Çin (1972 ve 2002'de güncellendi), Güney Afrika Cumhuriyeti (2006) gibi farklı ülkelerle ticaret anlaşmaları imzalamıştır. Genel olarak bu anlaşmalar, tarife tercihleri tanımaksızın ticaret ve yatırım alanında işbirliği için genel bir çerçeve oluşturmaktadır.

⁹ Afrika Kalkınma ve Fırsatlar Sözleşmesi <https://www.tralac.org/>

¹⁰ Afrika Kalkınma ve Fırsatlar Sözleşmesi <https://www.tralac.org/>

4.9 Sektörde Standartlar

Kamerun'da standartların belirlenmesinden sorumlu ana kurum, 2009 yılında kurulan ve 2011'de faaliyete geçen Standards and Quality Agency (ANOR)'dur. ANOR, petrol ürünleri de dahil olmak üzere çeşitli sektörlerde standartların oluşturulması, uygunluk değerlendirmesi, sertifikalandırma ve eğitim faaliyetlerini yürütmektedir. Bu ürünlere yönelik ticaret yapmak isteyen ticaret erbabımızın ANOR Resmi Sitesini ziyaret etmeleri oldukça önemlidir. ¹¹

Ülkede bu tür ürünlerin ithalatında ayrıca; MINMIDT (Mines, Industry and Technological Development Ministry) → Hidrokarbon ithalat yetkilendirmesi, MINCOMMERCE (Ticaret Bakanlığı) → Downstream (dağıtım, depolama) faaliyetleri, SONARA (Société Nationale de Raffinage) ve SCDP → Kalite kontrol ve depolama alanında yetkili kurumlardır.

4.9.1 PECAE Programı (Pre-Shipment Evaluation of Conformity)

Kamerun'da neredeyse tüm ithal ürünler (FOB değeri belirli eşğin üzerinde olanlar) PECAE'ye tabidir. HS 27 ürünleri (özellikle 2710 – petrol ürünleri ve 2711.11 – LPG) düzenlenmiş ürünler listesinde yer alır.

Petrol türevi ürünlerde sevkiyat öncesi menşe ülkede uygunluk değerlendirmesi yapılmalı ve Certificate of Conformity (CoC) alınmalıdır. Bu hususta yetkili kurumlar SGS, İntertek ve TÜV Rheinland'dır. Kontrollerde “Method A” olarak bilinen “yüksek riskli” ürünler methodu uygulanmaktadır. Numune testi ve doküman incelemesi yapılmaktadır.

Kamerun'da madeni yağlar için ANOR tarafından zorunlu kılınan veya referans alınan standartlar büyük ölçüde uluslararası standartlara (ISO, ASTM, ACEA, API) ve Avrupa normlarına dayanır.

Başlıca kontrol edilen parametreler:

Parametre	Kontrol Amacı	Tipik Referans / Beklenti
Viskozite (40°C / 100°C)	Performans ve sınıflandırma	SAE / ISO VG sınıfları
Viskozite İndeksi	Sıcaklık stabilitesi	Minimum değerler (yağ tipine göre)
Kükürt içeriği	Çevre ve motor koruması	Düşük seviyeler tercih edilir
Parlama noktası	Güvenlik	Minimum limitler
Akma noktası	Soğuk iklim performansı	İklim koşullarına uygun
Asit sayısı / Baz sayısı	Yağ ömrü ve koruma	Spesifikasyona uygun
Su içeriği / Kirlilik	Kalite ve depolama	Düşük limitler
Katkı paketi	Performans (API/ACEA/OEM)	Beyan edilen standartlara uygunluk

- **Otomotiv yağları:** API (SN, SP, CK-4 vb.) veya ACEA sınıflandırması genellikle aranır.
- **Endüstriyel yağlar:** ISO VG sınıfları ve ilgili ISO standartları (ISO 6743 serisi vb.) referans alınır.
- **Sentetik ve yarı sentetik yağlar:** Piyasada artan talep nedeniyle daha sıkı performans beyanları istenebilir.

¹¹ Kamerun Kalite ve Standartlar Enstitüsü, <https://www.anor.cm/>

ANOR, zorunlu Kamerun standartları (NC) yoksa, ilgili uluslararası veya bölgesel standartları (ISO, ASTM, EN) kabul eder.

Sonuç olarak petrol türevi ürünlerin Kamerun’a ihracatında; Certificate of Conformity (CoC) – PECAE, Ürün analiz raporu / Certificate of Analysis (üretici veya akredite laboratuvar), Menşe belgesi (EUR.1 – AB/BK EPA kapsamında tercihli tarife için), ECTN (Electronic Cargo Tracking Note) – CNCC, Ticari fatura, paket listesi, konşimento, Güvenlik Bilgi Formu (SDS / MSDS), Gerekirse ithalat yetki/lisans belgesi süreci takip edilmektedir.

4.10 Sektörde Etiketleme

Kamerun’da etiketleme kuralları 2011 Tüketici Koruma Çerçevesi ¹² ve ANOR (Agence des Normes et de la Qualité) tarafından yürütülen standartlara dayanır. Petrol ve türev ürünler (benzin, motorin, gazyağı, jet yakıtı, fuel oil, LPG, madeni yağlar, bitüm vb.) stratejik ve tehlikeli madde statüsünde olduğu için genel tüketici ürünlerinden daha sıkı ve özel etiketleme kurallarına tabidir.

Etiketlemede genel olarak; okunulabilir, silinmez ve görünür etiketler olmalıdır. Ürün kimliği, menşei, kalitesi ve güvenlik bilgileri açıkça yazılmalıdır. Ülkede etiketin Fransızca olması zorunludur; ilave olarak İngilizce de eklenmesi önerilmektedir. Ürün etiketinde yer alacak bilgilerin PECAE kapsamında uygunluk belgesi (CoC) ile uyumlu olmalıdır. Ülkede son dönemde sahte yağlara yönelik mücadele Ticaret Bakanlığı, ANOR gibi resmi devlet kurumları vasıtasıyla oldukça artmış konumdadır. Bu nedenle sahte ve kalitesiz ürünlerle mücadele kapsamında parti numarası, menşe ve performans beyanı kontrolleri sıkılaştırılmıştır.

Yakıtlar (Benzin, Motorin/Dizel, Gazyağı, Jet A-1, Fuel Oil)

Bilgi	Zorunluluk	Açıklama
Ürün adı / tipi	Zorunlu	Örn: “Essence Super”, “Gasol”, “Jet A-1”
Kükürt içeriği	Tavsiye / Kontrol	ppm cinsinden belirtilmesi tercih edilir
Menşe ülke	Zorunlu	Üretim/ithalat ülkesi
Parti / lot numarası	Zorunlu	İzlenebilirlik için kritik
Üretim / dolum tarihi	Zorunlu	—
Net miktar (hacim/ağırlık)	Zorunlu	Litre veya kg
Depolama ve kullanım uyarıları	Zorunlu	“Yanıcı”, “Açık ateşten uzak tutunuz” vb.
Tehlike sembolleri	Zorunlu	GHS / CLP uyumlu piktogramlar
İthalatçı / dağıtıcı bilgisi	Zorunlu	Kamerun’daki yetkili firma adı ve adresi

¹² Kamerun Madenler, Endüstri ve Kalkınma Bakanlığı (MINMIDT) https://www.minmidt.cm/wp-content/uploads/2018/01/Code-Gazier_FR.pdf

Madeni Yağlar (Lubricating Oils – HS 2710.19)¹³

Bilgi	Zorunluluk	Açıklama
Ürün adı ve marka	Zorunlu	—
Viskozite sınıfı	Zorunlu	SAE (örn. 15W-40) veya ISO VG
Performans standardı	Zorunlu / Tavsiye	API (SN, SP, CK-4...), ACEA, OEM onayı
Net hacim	Zorunlu	Litre
Menşe ülke	Zorunlu	—
Üretici / ithalatçı bilgisi	Zorunlu	Adres dahil
Parti / lot numarası	Zorunlu	İzlenebilirlik
Üretim ve son kullanma tarihi	Zorunlu	Özellikle katkı içeren yağlarda
Kullanım talimatı	Zorunlu	Motor tipi, değişim aralığı vb.
Güvenlik uyarıları	Zorunlu	SDS bilgileriyle uyumlu
Barkod / QR kod	Tavsiye	Artan kontrol nedeniyle yaygınlaşıyor

4.11 Sektörde Ambalajlama

Kamerun’da tüm HS 27 ürünleri için ortak kurallar:

- Ambalaj, ürünü güvenli şekilde muhafaza etmeli, sızıntı, buharlaşma ve kontaminasyonu önlemelidir.
- Ambalaj malzemesi ürünle uyumlu olmalı (korozyon, şişme, çözünme yapmamalıdır).
- Ambalaj sağlam, temiz ve yeniden kullanılabilir olmamalıdır (özellikle yakıt ve yağlarda tek kullanımlık veya onaylı geri dönüşüm tercih edilir).
- Tehlikeli madde sınıflandırmasına göre UN onaylı ambalaj kullanılması zorunlu veya güçlü şekilde tavsiye edilir.
- Ambalaj üzerinde etiketleme kurallarına tam uyum şarttır.

¹³ International Comparative Legal Guides, <https://iclg.com/practice-areas/oil-and-gas-laws-and-regulations/cameroon/>

A. Yakıtlar (Benzin, Motorin, Gazyağı, Jet A-1, Fuel Oil)

Konu	Gereklilik	Not
Ambalaj tipi	Tanker, IBC, metal varil veya onaylı plastik konteyner	Büyük hacimler için tanker / ISO tank
Malzeme	Petrol ürünlerine dayanıklı çelik veya yüksek yoğunluklu polietilen (HDPE)	Korozyon direnci önemli
Kapasite ve dolum	Aşırı dolum yasaktır (genellikle %90–95 doluluk)	Genleşme payı bırakılmalı
Kapak / sızdırmazlık	Sızdırmaz, emniyet valfli kapaklar	Zorunlu
Tehlike işaretleri	GHS / IMDG piktogramları + “Yanıcı Sıvı” ibaresi	Zorunlu
Parti / lot numarası	Ambalaj üzerinde okunaklı şekilde	İzlenebilirlik için kritik
Taşıma	IMDG Code kurallarına uygun	Deniz yolu için zorunlu

Önemli: Akaryakıt tankerlerinde ve depolama tanklarında ek güvenlik ekipmanları (alev durdurucu, topraklama vb.) aranır.

B. Madeni Yağlar (Lubricating Oils – HS 2710.19)

Konu	Gereklilik	Not
Ambalaj tipi	Plastik şişe (1L–5L), metal/plastik kova (20L), varil (200–210L), IBC	Perakende için şişe/kova, toptan için varil
Malzeme	HDPE plastik veya teneke / çelik	UV dayanımı ve sızdırmazlık önemli
Kapak	Çocuk emniyetli veya emniyet mühürlü kapaklar tercih edilir	Sahtecilik önleme
Etiket alanı	Yeterli ve düzgün yüzey	Etiketleme kurallarına uygun
Parti numarası	Ambalaj üzerinde zorunlu	—
Net hacim	Net olarak belirtilmeli	Brüt/net ayrımı net olmalı
Yeniden doldurma	Orijinal ambalaj dışında satış yasaktır / sıkı denetlenir	Sahte yağla mücadele

Bunların yanında ambalajlarda (özellikle 1L–5L) orijinal mühür ve parti numarası kontrolü artmıştır. Ambalajlama kuralları büyük ölçüde 2011–2012 mevzuatına dayanmaya devam etmektedir. Sahte ve kalitesiz ürünle mücadele kapsamında orijinal ambalaj, mühür ve parti numarası kontrolleri sıkılaştırılmıştır. Bu kapsamda, madeni yağlarda perakende ambalajlarda (özellikle 1–5 litre) orijinallik ve sızdırmazlık denetimleri artmıştır. LPG tüplerinde periyodik muayene ve etiketleme denetimleri devam etmektedir.

4.12 Lojistik (nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergâhlar v.b.)

Kamerun’da petrol türevleri (yakıtlar) ve madeni yağlar (lubricating oils) lojistiği, liman- depolama-iç dağıtım zincirine dayanır. Ülkenin ana giriş noktaları Douala ve Kribi Limanları’dır. Douala Limanı daha yoğundur, Kribi Limanı derin su limanı olmasından dolayı gemi yanaşması daha kolaydır; ancak liman ardılı karayolları halen büyük problemler teşkil etmektedir. Türkiye’den gemi ile konteyner gelme süresi ortalama 40-45 gündür. Ülkeye kadar denizyolu, ardından karayolu yoğunlukla tercih edilmektedir. (Douala-Ngaoundere (ülke kuzeyi) demiryolu hattı olsa da yoğunlukla taşımacılıkta karayolu kullanılmaktadır.). Ülkenin “ extreme-north ” diye tabir edilen Maroua, Garoua gibi yerlerde güvenlik sorunları nedeniyle lojistik maliyetler ve süreler değişkenlik gösterebilir.

4.13 Dağıtım Kanalları

Kamerun’da petrol türevleri (yakıtlar) ve madeni yağlar (lubricating oils) dağıtım sistemi devlet kontrolü + özel marketler modeline dayanır. **İthalat / Rafineri → SCDP Depolama → Marketler (Toptan) → Perakende / Son Kullanıcı**

Aktör Türü	Önemli Firmalar / Kurumlar	Rolü
Devlet / Yarı-devlet	SCDP, SONARA, CSPH, SNH, Tradex	Depolama, stok yönetimi, fiyat istikrarı, kısmi dağıtım
Uluslararası Marketerler	TotalEnergies, OLA Energy (eski Oil Libya), Shell (Engen üzerinden)	Geniş istasyon ağı + madeni yağ dağıtımı
Yerel / Bölgesel Firmalar	Tradex, Bocom Petroleum, Neptune Oil, Gulfcam, Nickel Oil, Nicop Oil, Fubex Lubricants	İthalat, toptan ve perakende
Özel Blender / Distribütörler	Yerel yağ karıştırma tesisleri ve bağımsız distribütörler	Madeni yağda artan rol

Total Energies, yaklaşık 190 istasyon ile en geniş perakende ağına sahiptir. Tradex ise yerel sermayeli önemli bir oyuncudur.

A. Yakıtlar (Benzin, Motorin, Gazyağı, Jet A-1 vb.)

- **SCDP Depoları** → Marketerlerin toptan alımı
- **Marketer istasyon ağı** → Perakende satış (akaryakıt pompaları)
- **Endüstriyel / Filo müşterileri** → Doğrudan teslimat (tanker ile)
- **Komşu ülkelere transit** → Chad ve Orta Afrika Cumhuriyeti'ne re-export

SCDP'nin 8 ana deposu (Douala, Yaoundé, Bafoussam, Bertoua, Ngaoundéré, Belabo, Garoua, Maroua) ülke genelini kapsar.

B. Madeni Yağlar (Lubricating Oils)

Daha esnek ve çok kanallı bir yapı vardır:

Kanal	Açıklama	Pay / Trend (2026)
Marketer istasyonları	TotalEnergies, Shell vb. istasyonlarda satış	Yüksek
Yetkili bayiler / Distribütörler	Bölgesel toptancılar ve yağ bayileri	Yüksek
Doğrudan endüstriyel satış	Madencilik, inşaat, tarım, filolar	Orta-Yüksek
Atölye / Garaj kanalı	Küçük mekanikler ve servis noktaları	Yüksek
Mikro-dağıtım	Motosiklet + küçük kamyonet ile kırsal teslimat (Nicop Oil, Fubex vb.)	Hızla büyüyor
Modern trade / Marketler	Büyük market zincirleri ve oto yedek parça mağazaları	Düşük-Orta

Kırsal ve küçük şehirlerde mikro-dağıtım (24 saat içinde teslimat) hızla yaygınlaşmaktadır. Bu model, geleneksel depo sistemini baypas ederek maliyetleri düşürmekte ve sahte ürün riskini azaltmaktadır. Uluslararası markalar (TotalEnergies, Shell) istasyon ağı ve markalı yağlarda güçlüdür. Yerel firmalar (özellikle madeni yağda) mikro-dağıtım ve son mil lojistiğinde agresif büyümektedir.¹⁴

4.14 E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat)

Kamerun'da e-ticaret pazarı hızla büyümektedir. 2025 itibarıyla pazar büyüklüğünün yaklaşık 505,8 milyon USD seviyesine ulaştığı ve 2029'a kadar yıllık ortalama %14,2 büyüme potansiyeli taşıdığı tahmin edilmektedir. Ancak petrol türevleri ve madeni yağlar (HS 27) özelinde e-ticaret, genel tüketim ürünlerine göre çok daha kısıtlı ve regüle bir alandır. Bunun temel nedenleri: Ürünlerin tehlikeli madde (Class 3 – Yanıcı Sıvılar) statüsü, Downstream petrol faaliyetlerinin lisans zorunluluğu, PECAE uygunluk ve etiketleme kuralları Fiyat kontrolleri ve devlet gözetimi (özellikle yakıtlarda) hususlarıdır. E-ticaret alanında en uygun ürün grubu madeni yağlar, lubricantlar olarak

¹⁴ Mordor Intelligence, <https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/cameroon-lubricants-market>

yer almaktadır, ancak bu da oldukça sınırlıdır. Sınır ötesi satışlarda CEMAC ve AfCFTA kuralları da dikkate alınmalıdır.

4.14.1 Ülkedeki Pazaryerleri

Kamerun, Orta Afrika'nın en büyük petrol ürünleri ve madeni yağ pazarlarından biridir. Yerli üretimin sınırlı olması nedeniyle motor yağları, hidrolik yağlar, endüstriyel yağlayıcılar ve greslerin büyük bölümü ithal edilmektedir. 2026 yılında pazar hacminin yaklaşık **59,6 milyon litre** seviyesine ulaştığı, otomotiv yağlarının toplam tüketimin en büyük bölümünü oluşturduğu; madencilik, inşaat ve sanayi yatırımlarının ise endüstriyel yağ talebini artırdığı öngörülmektedir.

Douala; Kamerun'un en büyük ticaret ve lojistik merkezidir. Douala Limanı üzerinden ithalat, Ulusal distribütörlerin merkezleri, Petrol depolama terminalleri, Toptancı depoları, Ağır sanayi müşterileri, Otomotiv yedek parça bölgeleri, Endüstriyel servis firmaları bu şehirde yerleşiktir. Madeni yağ ithalatının büyük kısmı Douala üzerinden ülkeye giriş yapmaktadır. Buradan Yaoundé başta olmak üzere kuzey bölgeleri ile Çad ve Orta Afrika Cumhuriyeti'ne yeniden dağıtım yapılmaktadır.

Kribi; Kribi Derin Deniz Limanı son yıllarda özellikle: büyük endüstriyel projeler, madencilik, enerji yatırımları, ağır makine ekipmanları için önemli bir lojistik merkez hâline gelmiştir. Endüstriyel yağ tüketimi özellikle liman ve madencilik faaliyetleri nedeniyle artmaktadır.

Yaoundé; Başkent olması nedeniyle; kamu kurumları, büyük filo işletmeleri, kamu ihaleleri, distribütör ofisleri, servis ağları yoğunlaşmaktadır. Kamu alımları kapsamında kullanılan madeni yağların önemli bölümü Douala'dan sevk edilerek Yaoundé'deki depolara ulaştırılır.

Garoua; Kuzey Kamerun'un dağıtım merkezidir. Özellikle; tarım, pamuk, taşımacılık, ağır vasıta filoları nedeniyle dizel motor yağlarında önemli bir pazardır.

Bafoussam; Batı Kamerun'daki ticaret merkezidir. Başlıca müşteri grupları: taşımacılık şirketleri, otobüs filoları, tarım makineleri, servis atölyeleri oluşturmaktadır.

Limbé; Petrol ve enerji sektörüne yakınlığı nedeniyle; sanayi yağları, denizcilik yağları, türbin yağları bakımından önemli bir bölgesel pazardır.

4.14.2 Kamerun'daki Özel Günler, Bayramlar

Tarih	Tatil	Açıklama
1 Ocak	Yeni Yıl (New Year's Day)	Resmî tatil
11 Şubat	Gençlik Günü (Youth Day)	Ulusal bayram
	Ramazan Bayramı (Eid al-Fitr / Djouldé Soumaé)*	Resmî dini tatil
3 Nisan	Kutsal Cuma (Good Friday)	Hristiyan bayramı
1 Mayıs	İşçi Bayramı (Labour Day)	Resmî tatil
14 Mayıs	İsa'nın Göğe Yükselişi (Ascension Day)	Hristiyan bayramı

20 Mayıs	Millî Gün (National Day)	En önemli ulusal bayram
	Kurban Bayramı (Eid al-Adha)*	Resmî dini tatil
15 Ağustos	Meryem'in Göğe Kabulü (Assumption Day)	Hristiyan bayramı
25 Aralık	Noel (Christmas Day)	Resmî tatil

* İslami bayramların tarihleri ay takvimine göre belirlendiğinden resmî makamlarca küçük değişiklikler yapılabilir.

4.14.3 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

Kamerun'da sosyal medya kullanımı son yıllarda hızlı şekilde artmaktadır. Kullanım özellikle büyük şehirlerde yoğunlaşmaktadır: Douala, Yaoundé, Bafoussam, Bamenda, Garoua, Kribi başlıca şehirlerdir.

Mobil internet kullanımının yaygınlaşması, uygun fiyatlı akıllı telefonların artması ve mobil ödeme sistemlerinin gelişmesi sosyal medya kullanımını hızlandırmıştır. 2026 itibarıyla Kamerun'da sosyal medya; haber, ticaret, müşteri iletişimi, marka tanıtımı ve bireysel iletişim için önemli bir kanal hâline gelmiştir.

Sıra	Platform	Kullanım Alanı	Hedef Kitle
1	Facebook	Haber, ticaret, marka tanıtımı, topluluklar	Geniş yaş grubu
2	WhatsApp	İş iletişimi, satış, müşteri hizmetleri	Tüm yaş grupları
3	Messenger	Facebook kullanıcı iletişimi	Gençler ve yetişkinler
4	TikTok	Video, eğlence, genç tüketiciler	15–30 yaş
5	YouTube	Eğitim, müzik, ürün tanıtımı	Tüm kullanıcılar
6	Instagram	Görsel pazarlama, moda, yaşam tarzı	18–35 yaş
7	LinkedIn	Profesyonel ağ, B2B, işe alım	İş dünyası
8	X (Twitter)	Haber, politika, kamu iletişimi	Profesyoneller

4.14.4 E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri

Kamerun gümrük idaresi, CEMAC (Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu) Ortak Dış Tarifesi (CET) kategorilerini esas almaktadır:

Kategori	Ürün Grubu	Gümrük Vergisi Oranı
Kategori I	Temel kültürel ve havacılık ürünleri	%0
Kategori II	Temel ihtiyaç maddeleri, tıbbi ürünler ve kitaplar	%5
Kategori III	Hammaddeler ve üretim ekipmanları	%10
Kategori IV	Ara mamuller ve muhtelif eşyalar	%20
Kategori V	Hızlı tüketim malları (Giyim, ayakkabı, tüketici elektroniği vb.)	%30

Gümrük vergisine ek olarak e-ticaret ürünlerine şu yükümlülükler yansıtılır:

- Katma Değer Vergisi (KDV / TVA): Standart oran **%19,25** (CIF bedeli + Gümrük Vergisi üzerinden).
- Bilgi İşlem Harcı (Redevance Informatique): Beyanname ve dijital gümrük işlemleri için uygulanan maktu/oransal kesinti.
- Topluluk Vergileri (CCI / TCI): CEMAC ve Afrika Birliği harçları (yaklaşık %1 - %1,5).

Avrupa Birliği ve Birleşik Krallık Menşeli Ürünler: Ekonomik Ortaklık Anlaşmaları (EPA) kapsamında AB ve Birleşik Krallık 'tan doğrudan e-ticaret veya ticaret yoluyla ithal edilen birinci ve ikinci kategori ürünlerde gümrük vergisi sıfırlanmış, diğer kategorilerde kademeli indirimler uygulanmaktadır.

Kamerun Gümrük İdaresi, ekspres kargo ve posta gönderilerinin tamamını CAMCIS (*Cameroon Customs Information System*) sistemi üzerinden dijital olarak takip etmektedir. DHL, FedEx, Aramex gibi kargo taşıyıcıları veya yerel acenteler, alıcı adına gümrük vergilerini tahakkuk ettirerek teslimat öncesinde ödenmesini talep eder. Faturalandırılmamış ya da düşük bedel beyan edilmiş paketlerde gümrük idaresi re'sen kıymet takdiri yapmaktadır.

Muafiyet Kapsamı

Muafiyet Türü	Koşullar	Uygulama
Kişisel eşya (Personal effects)	6 aydan eski, kullanılmış kişisel eşyalar	Belirli şartlarla kısmi veya tam muafiyet mümkün
Diplomatik muafiyet	Diplomatik statüdeki kişiler	Geçerlidir
Düşük değerli numune	Ticari değeri olmayan numuneler	Sınırlı muafiyet olabilir
E-ticaret de minimis	Net ve yüksek bir eşik yoktur	Pratikte güvenilir değildir

4.15.5 E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler

Kamerun'da e-ticaretin temel yasal dayanağı 21 Aralık 2010 tarihli ve 2010/021 sayılı Kanun'dur (Loi N° 2010/021 du 21 décembre 2010 régissant le commerce électronique au Cameroun). Bu kanun, elektronik yollarla mal ve hizmet sunumunu düzenler ve elektronik sözleşmelerin geçerliliğini, bilgi yükümlülüklerini, elektronik imzayı ve reklam kurallarını kapsar.¹⁵

Kanun, e-ticareti "bir kişinin elektronik yollarla mal veya hizmet sunması veya sunulmasını sağlaması" şeklinde tanımlar. E-ticaret prensip olarak serbesttir; ancak kumar, yasal olarak yetkilendirilmiş bahis ve piyangolar, adli temsil/yardım faaliyetleri ile noterlik faaliyetleri e-ticaret kapsamı dışındadır. Ayrıca sigorta, rekabet, gümrük (CEMAC), vergi ve fikri mülkiyet kurallarına uyum zorunludur.

Yazılı sözleşmelere uygulanan rejim (rızanın beyanı, hukuki etki, geçerlilik ve ifa) elektronik sözleşmelere de uygulanır. Bazı sözleşme türleri elektronik ortamda kurulamaz: taşınmaz üzerinde hak kuran veya devreden sözleşmeler (kira hariç), mahkeme/kamu otoritesi veya kamu yetkisi kullanan mesleklerin müdahalesini gerektiren sözleşmeler, aile ve miras hukuku sözleşmeleri ile belirli teminat sözleşmeleri.

Satıcı/hizmet sağlayıcı, işlem öncesinde tüketiciye/müşteriye açık ve erişilebilir şekilde şu bilgileri sunmak zorundadır:

- Kimlik, adres ve telefon numarası,
- Ürün/hizmetin niteliği, özellikleri ve fiyatı,
- Teslimat masrafları, sigorta ve vergiler,
- Ödeme koşulları,
- Teslimat/ifa süreleri ve sözleşme feshi koşulları,
- Sipariş onayı, iade ve geri ödeme prosedürleri,
- Uzun süreli sözleşmelerde minimum süre.

Sözleşme ancak tüketici sipariş detaylarını ve toplam fiyatı doğrulayıp hataları düzeltildikten sonra geçerli sayılır. Satıcı, siparişi en geç 5 gün içinde elektronik ortamda teyit etmelidir. Belirli tutarın üzerindeki sözleşmelerde profesyonel taraf, elektronik belgeyi saklamak ve talep halinde erişim sağlamakla yükümlüdür.

¹⁵ Ticaret Bakanlığı, (MINCOMMERCE), <https://www.mincommerce.gov.cm/sites/default/files/documents/loi-n-2010-021-du-21-decembre-2010-regissant-le-commerce-electronique-au-cameroun.pdf>

Kanuna aykırılıklar (bilgi yükümlülüğünün ihlali, elektronik imza kötüye kullanımı, zayıf/bilgisiz kişilerin istismarı vb.) 2010/021 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri ile Ceza Kanunu hükümlerine göre cezalandırılır. Denetim yetkisi telekomünikasyon, ticaret, reklam ve ekonomik kontrol makamlarına aittir.

Elektronik ortamda yapılan her türlü reklam, reklamı yapan kişiyi/kurumu ve promosyon koşullarını açıkça belirtmelidir. İstenmeyen (unsolicited) e-posta reklamları, alıcı tarafından önceden açık rıza (opt-in) verilmedikçe yasaktır. Otomatik arama, faks veya e-posta yoluyla doğrudan pazarlama için önceden rıza zorunludur.

4.15.6 E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri (Hızlı kargo ve sipariş karşılama hizmetleri (fulfillment) sunan firmalar v.b.)

Kamerun e-ticaret pazarı hızlı büyümektedir. Yukarıda da ifade edildiği üzere 2025 tahminleri yaklaşık 500–530 milyon USD bandında gerçekleşmiştir. Ancak, sektörün büyümesinin en kritik darboğazı lojistik: altyapı yetersizliği, adresleme sorunları, son kilometre (last-mile) zorlukları, gümrük süreçleri ve güvenilirlik eksikliği gibi ülke genelindeki sorunlar lojistik hizmetlerine oldukça zarar vermektedir.

Şehir merkezlerinde (özellikle Douala ve Yaoundé) hizmetler gelişme gösterirken, kırsal ve ikincil şehirlerde teslimat süreleri uzamakta ve maliyetler artmaktadır. Ödeme tarafında Mobile Money (MTN, Orange) ve kapıda ödeme (COD) şekilleri genelde yaygındır. Uluslararası gönderilerde DHL, FedEx ve UPS öne çıkmaktadır. Yerel tarafta ise otobüs kargo gibi özel sektör temsilcileri ile kamu kurumu olan CAMPOST (Kamerun Posta Servisi) tercih edilmektedir. Başlıca uluslararası servisler;

Şirket	Hizmet Kapsamı	Notlar
DHL Express	Uluslararası express, kapıdan kapıya	En hızlı ve güvenilir seçeneklerden (2–5 iş günü birçok destinasyona). Yerel varlığı güçlü.
FedEx	Uluslararası kargo ve express	İyi takip ve gümrük desteği.
UPS	E-ticaret çözümleri, uluslararası	Online işletmelere özel çözümler sunuyor.
GEODIS	Depolama, fulfillment, omnichannel	Değer katılmış lojistik ve e-ticaret fulfillment.
ShipBob	Küresel 3PL / fulfillment	Kamerun'da fiziksel merkez yok; yurt dışından gönderim mümkün.
Aquantuo	Pick & pack, depolama, Afrika içi	Daha çok Afrika geneli (Kenya, Gana vb.) odaklı; Kamerun'a da hizmet veriyor.

Yerel servisler;

WINK EXPRESS (Yaoundé merkezli): E-ticaret odaklı express teslimat. Yaoundé içinde ortalama 45 dakika teslimat garantisi, COD (kapıda ödeme) tahsilatı ve hızlı Mobile Money/Orange Money geri ödemesi hizmetleri sunmaktadır.

DJALIGUE Transport & Logistics SARL (Douala / Youpwé): Multimodal taşıma, depolama, e-ticaret lojistiği (stoklama, sipariş hazırlama, hızlı sevkiyat, iade yönetimi). CEMAC bölgesine

(Gabon, Kongo, Çad vb.) yayılma hedefi var. Gerçek zamanlı stok takibi ve specialized lojistik hizmetleri.

CAMPOST: Campost, e-ticaret lojistiğine en büyük yatırımı yapan kamu kurumudur. 2025–2026 döneminde önemli adımlar atmıştır. Bu kapsamda, Bolamba Plaformu (2026’da faaliyete geçmesi beklenilmiştir.) ile bir e-ticaret platformu kurmuş, kullanıcıların Amazon gibi uluslararası sitelerden ürün almasına imkan tanımasını sağlamayı hedeflemiştir.

CAMPOST’un ülke genelinde lojistik depo yatırımları ve hizmetleri bulunmaktadır. Bunun haricinde uluslararası kargo hizmetlerinde DHL ile anlaşması da bulunmaktadır.

4.16 Tanıtım ve Pazarlama

Kamerun’da son dönemde reklam pazarı ılımlı büyüme göstermektedir. Dijital gelişim artmasıyla birlikte geleneksel medyadan (TV, radyo, outdoor) dijitalle kayma eğilimindedir. Dijital reklamların payı hızla yükselmesine rağmen, kırsal alanlarda ve düşük gelir gruplarında radyo, outdoor ve TV halen en önemli paya sahip konumdadır. Özellikle genç nüfus ve büyük şehirlerde ticaret yapan kitlenin sosyal sorumluluk ve sürdürülebilirlik mesajlarına daha duyarlı oldukları gözlemlenmektedir.

Ülkede tanıtım ve pazarlama alanında en çok kullanılan platformun “ whatsapp business “ olduğu görülmektedir. Bunun yanında MTN, Orange Mobil Money uygulamaları ile işbirliklerinin de üst sıralarda olduğu düşünülmektedir. Bunun haricinde sosyal medya reklamları, influencerlar, orta ölçekte tanıtımda iyi yer tutmaktadır.

Pazarda her ne kadar Türk ürünleri marka değeri bulursa da, halen Türk ürünlerinin diğer ithal ürünlerle rekabet hacmi sınırlı görülmektedir. Bu nedenle tanıtım ve pazarlamanın bizatihi pazarda bulunularak firma temsilcileri tarafından yapılması oldukça önem arz etmektedir.

4.17 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Kamerun madeni yağ ve türevleri pazarı 2025 yılında 55,47 milyon litre seviyesindeydi. 2026 yılında 59,57 milyon litreye yükselmesi bekleniyor. 2026-2031 döneminde yıllık ortalama %6,32 büyüme ile 2031’de 80,94 milyon litreye ulaşması öngörülmüyor.¹⁶

Pazar, ağırlıklı olarak ithalata dayalıdır (baz yağlar tamamen ithal edilmektedir). Yerel blending (karıştırma) faaliyetleri teşvik edilmekte olup, özellikle Kribi Serbest Bölgesi ve öncelikli yatırım bölgelerinde mali teşvikler bulunmaktadır.

Pazarda özellikle “ Otomotiv motor yağları (%46,12) Metal işleme sıvıları en hızlı büyüyen kategori (%6,91 CAGR) “; Son Kullanıcı Otomotiv (%61,02) Endüstriyel imalat en hızlı büyüyen (%6,85 CAGR) ”, “ Baz Yağ Tipi Mineral yağ (%73,04) Tam sentetikler %6,45 CAGR ” ile en hızlı büyüyen ürünler olarak görülmektedir.

¹⁶ Mordor Intelligence, Cameroon Lubricants Market,
<https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/cameroon-lubricants-market>

Otomotiv segmenti hâlâ baskın olsa da madencilik, inşaat, ağaç işleme ve yeni sanayi platformları (Arise IIP Douala vb.) endüstriyel ürünlere talebi hızla artırmaktadır. Mineral yağlar maliyet avantajı nedeniyle hacimsel olarak hâkimdir; ancak filo operatörleri ve OEM garantisi arayan kullanıcılar arasında sentetik ve yarı-sentetiklere kayış hızlanmaktadır.

Bireysel araç sahipleri ve küçük atölyeler hâlâ en ucuz mineral yağları tercih etmektedir. Enformel kanallar (sokak satıcıları, küçük dükkânlar) önemli bir pazar payına sahiptir. Bunun yanında, Ticari filolar (kamyon, otobüs, lojistik firmaları) ve madencilik/inşaat şirketleri daha uzun yağ değişim aralığı sağlayan sentetik ve yarı-sentetik ürünlere yönelmektedir. OEM garantisi ve teknik destek sunan markalar (TotalEnergies, Shell, yerel blending yapan firmalar) tercih edilmektedir. Sahte / düşük kaliteli ürün riski nedeniyle markalı ve izlenebilir ürünlere talep yükselmektedir.

5.18 Sektörde Vergiler

Kamerun, CEMAC (Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu) üyesidir. Bu nedenle ithalatta Tarif Extérieur Commun (TEC – Ortak Dış Tarif) uygulanır. 27. fasıl ürünleri (HS 27 – Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve damıtma ürünleri; bitümlü maddeler; mineral mumlar) bu tarife tabidir.

Temel vergi ve harçlar şu şekildedir;

Vergi / Harç	Oran (genel)	Uygulama Esası	Notlar
Gümrük Vergisi (Droit de Douane / DDI)	%0 – %30	CIF değeri	Ürün kategorisine göre değişir
Topluluk Entegrasyon Vergisi (Taxe Communautaire d'Intégration – TCI)	%1	CIF değeri	CEMAC dışı menşeli ürünlerde
Katma Değer Vergisi (TVA)	%19,25	Gümrük vergisi + TCI dahil matrah	Standart oran (17,5% + %10 belediye ek vergisi)
Bilgisayar Kullanım Harcı (Redevance Informatique)	Değişken (genellikle düşük)	CIF veya beyanname üzerinden	Sistem kullanım ücreti
Özel Tüketim / Aksize Vergisi (Droit d'Accise)	Ürüne göre	Genellikle yok veya sınırlı	Lubrifiantlarda genellikle uygulanmaz
Anti-damping / İlave Gümrük Vergisi	Duruma göre	Varsa	Şu anda yaygın uygulama yok

Gümrük Vergisi (TEC Kategorileri)

CEMAC TEC'sine göre ürünler beş ana kategoriye ayrılır (2024 sonrası güncel uygulama):

• Kategori I: Kültürel ve havacılık ürünleri → %0
• Kategori II: Temel ihtiyaç maddeleri → %5
• Kategori III: Hammadde ve sermaye malları → %10

• Kategori IV: Ara mallar ve çeşitli ürünler → %20
• Kategori V: Nihai tüketim malları → %30

27. fasıl ürünleri için tipik sınıflandırmada; Baz yağlar ve endüstriyel yağlar (HS 2710.19 vb.) genellikle Kategori III veya IV → %10 – %20 oranında vergilenmektedir. Hazır motor yağları, transmisyon yağları, hidrolik yağlar, gresler (tüketiciye yönelik ambalajlı ürünler) sıklıkla Kategori IV → %20'e göre vergilenmektedir. Bazı hammadde nitelikli mineral yağlar daha düşük orana tabi olabilir.

Kesin oran, ürünün tam HS koduna (8 veya 10 haneli) ve gümrük sınıflandırmasına göre belirlenir. Kamerun Trade Portal veya Douanes Camerounaises üzerinden güncel nomenklatur kontrol edilmelidir.¹⁷

KDV; Standart oran: %19,25 (17,5% temel + %10 yerel/belediye ek vergisi)'dir. Bazı petrol ürünleri (özellikle uçak yakıtı) muafiyetlere tabidir; ancak standart motor yağları ve lubrifiantlar genel olarak %19,25 TVA'ya tabidir. Matrah CIF değeri üzerinden gümrük vergisi Topluluk Gümrük Vergisi ve diğer gümrük harçları üzerinden hesaplanır. Kamu kurumlarının yakıt ve yağ alımlarında bazı istisnalar bulunabilir.

Diğer Özel Vergiler; Taxe Communautaire d'Intégration (TCI): CEMAC dışından gelen ürünlerde CIF üzerinden %1.; Özel Tüketim Vergisi (Droit d'Accise): Tütün, alkollü içecekler, lüks ürünler ve bazı yakıtlarda uygulanır. Standart lubrifiant ve motor yağlarında genellikle uygulanmaz veya çok sınırlıdır. İlave Gümrük Vergisi / Anti-damping: Temmuz 2026 itibarıyla 27. fasıl ürünlerinde yaygın ve kalıcı bir anti-damping vergisi bulunmamaktadır. Ancak spesifik menşeli ürünlerde geçici önlemler uygulanabilir. Diğer harçlar: Bilgisayar kullanım harcı, liman harçları, SGS/BESC (ön sevkiyat denetimi) ücretleri ve olası istatistik harçları eklenir.

Tercihli Rejimler ve Muafiyetler; AB ve Birleşik Krallık ile EPA (Ekonomik Ortaklık Anlaşması): Kademeli tarife indirimleri uygulanmaktadır. Bazı ürün gruplarında (özellikle belirli yakıt ve ara mallarda) indirimli veya sıfır oranlı gümrük vergisi mümkündür. 2024'ten itibaren 9. aşama yürürlüktedir.

CEMAC içi ticaret: Üye ülkelerden gelen menşeli ürünler gümrük vergisinden muaftır (TCI hariç).

Yatırım teşvikleri: Yerel blending (karıştırma) tesisleri ve belirli sanayi projeleri için gümrük ve vergi muafiyetleri / indirimleri söz konusu olabilir (Kribi Serbest Bölgesi vb.).

4.19 Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller

Kamerun'da 27. fasıl kapsamındaki ürünler (özellikle mineral yağlar, baz yağlar, motor yağları, hidrolik yağlar, gresler ve diğer lubrifiantlar – HS 2710 ağırlıklı) için önemli tarife dışı engeller (Non-Tariff Measures – NTM) bulunmaktadır. Bunlar büyük ölçüde uygunluk değerlendirmesi, teknik düzenlemeler, ithalat yetkilendirmeleri ve idari prosedürlerden kaynaklanmaktadır.

Sektöre özgü engeller, genel ithalat engelleriyle birleşerek prosedürleri karmaşık ve zaman alıcı hale getirmektedir. Sahte ürünlerle mücadele ve kalite kontrolü gerekçesiyle sıkılaştırılmış uygulamalar söz konusudur.

¹⁷ Kamerun Ticaret Portalı <https://cameroontradeportal.cm/tradeportal/index.php/fr/>

Ön Sevkiyat Uygunluk Değerlendirmesi (PECAE); En kritik engeldir. ANOR (Agence des Normes et de la Qualité) tarafından yönetilen Programme d'Évaluation de la Conformité Avant Embarquement (PECAE) kapsamında, birçok 27. fasıl ürünü (özellikle otomotiv ve endüstriyel lubrifiyanlar, gresler, baz yağlar) regüle ürün listesinde yer almaktadır. İthalattan önce menşe ülkede SGS veya Intertek gibi yetkili kuruluşlar tarafından muayene, test veya doküman kontrolü yapılması zorunludur.

Certificate of Conformity (CoC / Attestation de Conformité) olmadan gümrükleme yapılamaz. FOB değeri belirli eşğin üzerinde olan sevkiyatlarda (genellikle XAF 2 milyon ve üzeri) zorunludur. Süreç olarak; başvuru, muayene/test, attestation (Attestation de Conformite- Uygunluk Belgesi-) ANOR onayı ve belge (CoC) edinilmesi şeklindedir.

İthalat Yetkilendirmesi: Petrol ürünleri ve lubrifiyanlar genellikle özel ithalat yetkisi veya teknik vize gerektirir. MINCOMMERCE (Ticaret Bakanlığı), MINMIDT (Madencilik, Sanayi ve Teknolojik Gelişim Bakanlığı) veya hidrokarbon otoriteleri buna yetkindir. Downstream (rafine ürün) ithalatı, depolama ve dağıtım için ayrıca lisans zorunluluğu vardır (2012 tarihli ilgili kanun ve uygulama yönetmelikleri çerçevesinde). Kamuya açık olmayan veya kısıtlı listelerde yer alan ürünlerde ek izin prosedürleri uygulanabilir.

Diğer Sektörel Kısıtlamalar: ESC (Bordereau Électronique de Suivi des Cargaisons): Elektronik kargo takip belgesi zorunludur. Fiyat kontrolü veya sübvansiyon mekanizmaları (daha çok yakıtlarda geçerli olmakla birlikte) dolaylı etki yaratabilir. Yerel blending (karıştırma) teşvikleri nedeniyle ithal hazır ürünlere yönelik dolaylı baskı söz konusu olabilir.

Genel Tarife Dışı Engeller (Tüm İthalatlarda Geçerli, 27. Fasılı da Etkileyen)

Engel Türü	Açıklama	Etki Düzeyi
Ön Sevkiyat Denetimi (PSI / Verification)	SGS vb. kuruluşlar tarafından kalite, miktar ve fiyat kontrolü	Yüksek
İthalatçı Kaydı	Fichier des Importateurs'a kayıt + yıllık yenileme	Orta
Gümrük ve Liman Prosedürleri	GUCE (Guichet Unique) üzerinden işlem, ancak gecikmeler sık	Yüksek
Dokümantasyon Yüğü	Menşe belgesi, fatura, paket listesi, BESC, CoC, DI (Déclaration d'Importation) vb.	Yüksek
Kontrbant ve Sahte Ürün Kontrolü	Sıkı denetimler, el koyma riski	Orta-Yüksek
Banka ve Döviz İşlemleri	İthalat için döviz tahsisi ve banka formaliteleri	Orta
Liman Altyapısı ve Lojistik	Douala limanında yoğunluk, gecikmeler	Orta-Yüksek

PECAE regüle ürün listesi periyodik olarak güncellenmektedir; lubrifiyanlar listede kalmaya devam etmektedir. Sahte yağlarla mücadele kapsamında kontroller sıkılaştırılmıştır (özellikle informal kanallardan gelen ürünlerde). SONARA rafinerisinin rehabilitasyon süreci devam ettiği için rafine ürün ithalatına bağımlılık sürmekte, bu da prosedürlerin sıkı tutulmasına neden olmaktadır. Yerel blending yatırımlarını teşvik eden politikalar, ithal hazır ürünlere yönelik dolaylı engeller yaratabilmektedir. AfCFTA (Afrika Kıta Serbest Ticaret Bölgesi) kapsamında tarife indirimleri olsa da, tarife dışı engeller (standartlar, uygunluk değerlendirme) önemli ölçüde devam etmektedir.

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar

Türkiye-Kamerun ticaret hacmi 2025 yılında yaklaşık 349 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiş; Türkiye'nin ihracatı 189 milyon USD, ithalatı ise 160 milyon USD civarında olmuştur. Türkiye lehine yaklaşık 30 milyon USD'lik bir fazla söz konusudur. İhracatta öne çıkan ürünler genel olarak çimento, kablo, makarna, buğday unu gibi kalemler olsa da, madeni yağlar, yağlama yağları, petrol ürünleri ve türevleri (HS 27) için yapısal fırsatlar artmaktadır.

Kamerun, ham petrol üreticisi olmasına rağmen rafine ürünlerde net ithalatçıdır. 2019'daki yangın sonrası SONARA rafinerisinin uzun süredir tam kapasite çalışmaması nedeniyle rafine petrol ürünleri (benzin, motorin, gazyağı, LPG vb.) ithalatı yüksek seyretmektedir. 2025 Ocak-Ekim döneminde yaklaşık 1,8 milyon ton rafine ürün ithal edilmiştir.

Lubricants (yağlama yağları) pazarı ülkede hızla büyümektedir. 2025: ~55,5 milyon litre, 2026: ~59,6 milyon litre ithalat gerçekleşmiştir. Yapılan öngörüler kapsamında büyüyen piyasanın 2031 tahmini ~81 milyon litre civarındadır. Mineral yağ bazı ürünler 2025'te hacmin %73'ünü oluştururken, tam sentetik karışımlar %6,45 CAGR ile en hızlı büyüyen segmenttir. Otomotiv motor yağları hâkim olsa da metal işleme sıvıları, hidrolik yağlar, dişli yağları ve gresler madencilik ve sanayi kaynaklı talep sayesinde hızla artmaktadır.

Sektörü esas hareketlendiren sektörlerin genel olarak, madencilik ve inşaat patlaması (Minim-Martap boksit, Grand Zambézi demir cevheri projeleri, Arise Entegre Sanayi Platformu), ülkede özellikle ikinci el ağırlıklı olan ağır makine, kamyon filoları ve sınır ötesi lojistik (Çad ve Orta Afrika Cumhuriyeti'ne transit) hizmetlerinin yoğun oluşu, ülkede devam eden Kamerun Kalkınma Programı çerçevesinde yapılan sanayi, orman ürünleri ve liman faaliyetleri yatırımları, yerel harmanlama teşvikleri ve Kribi serbest bölge imkânları olmaktadır.

Kamerun tamamen baz yağ ithalatına bağımlıdır; yerel rafineri kapasitesi henüz yetersizdir. SONARA rehabilitasyonu (PARRAS 24 planı) 2027 sonuna doğru yeniden üretim hedeflese de, 2026-2027 döneminde ithalat ihtiyacı devam edecektir. Ayrıca, halihazırda ülkede projelerin hayata geçirilme süreçleri, bürokratik engeller vs. gibi hususlar göz önünde bulundurulduğunda projenin belirlenen tarihte hayata geçirilme ihtimali düşük olarak görülmektedir. Kribi'de de yeni bir rafineri projesi bulunsa da ülkenin bu projeyi de kısa dönem içinde hayata geçiremeyeceği düşünülmektedir.

Bu kapsamda, rafine ürünler ve özellikle yağlama yağları, hidrolik/dişli yağları, gres ve metal işleme yağlarında ithalata bağımlılık yüksektir. Madencilik koridorları (Adamawa, Doğu) ve liman/sanayi bölgelerinde yüksek performanslı ve uzun boşaltma aralıklı ürünlere talep artmaktadır.

Douala ve Kribi limanları'nın sadece Kamerun özelinde hizmet veren limanlar olmadığı, bunun yerine tüm Orta Afrika'ya açılan ana kapılar olduğu unutulmamalıdır. Kamerun, Çad, Orta Afrika Cumhuriyeti, Kongo Cumhuriyeti, Gabon için önemli transit merkezlerini oluşturmaktadır. Bu nedenle Kamerun'a yapılacak satışların sadece 30 milyonu aşan yerel pazara değil; yaklaşık 60 milyon nüfuslu bölgesel pazara hitap edebileceği unutulmamalıdır.

Bu kapsamda, özellikle bu ülkelerdeki büyük sanayi projeleri, yeni inşaat projeleri, yol projeleri gibi uluslararası krediörlü yeni yatırımlar düşünüldüğünde, pazarın başta ağır sanayi makine ve ekipman bakımları ihtiyaçlarında artışa neden olacağı öngörülmektedir.

Diğer yandan yukarıda da ifade edildiği üzere, Kamerun e-ticaret pazarı hızlı büyümektedir (2025'te ~506 milyon USD seviyesine ulaşması, 2029'a kadar yüksek CAGR öngörülmektedir). Mobil para

ve SMS ödemeleri yaygınlaşmakta, B2B kanallar da gelişmektedir. Yağlama yağları ve endüstriyel yağlar gibi ürünler için online toptan/perakende platformlar ve mikro-dağıtım ağları (motosiklet kurye vb.) aracılığıyla son kilometre erişimi artmaktadır. Bu, özellikle KOBİ'ler için yeni satış kanalları açmaktadır.

Kamerun Afrika Kıtasal Serbest Bölge Anlaşması (AfCFTA)'nın erken uygulayıcılarından. Kıta çapında tarife indirimleri göz önünde bulundurulduğunda, Türk firmalarının Kamerun'u bölgesel dağıtım üssü olarak kullanmasına imkân tanıyabilir. CEMAC bölgesi ve Orta Afrika'daki transit rolü, yağlama yağları ve petrol türevlerinde bölgesel tedarikçi olma fırsatı yaratmaktadır.

Sonuç olarak, Kamerun'da rafineri kapasitesindeki yetersizliğin devam etmesi, sanayi ve altyapı yatırımlarının sürmesi, madencilik faaliyetlerinin büyümesi ve ülkenin CEMAC bölgesinin lojistik merkezi konumu dikkate alındığında; GTİP 27. Fasil kapsamındaki rafine petrol ürünleri, madeni yağlar, baz yağlar, gresler, hidrolik yağlar, endüstriyel yağlayıcılar ve bitüm ürünleri, önümüzdeki dönemde Türk ihracatçıları açısından en yüksek potansiyel taşıyan ürün grupları arasında yer almaktadır.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler

Kamerun pazarı, 27. Fasil kapsamında yer alan özellikle madeni yağlar, baz yağlar, gresler, hidrolik yağlar ve diğer endüstriyel yağlayıcılar açısından büyüme potansiyeli taşımakla birlikte, Türk ihracatçıları bakımından dikkate alınması gereken önemli ticari ve operasyonel riskler de barındırmaktadır. Bu risklerin başında pazardaki yoğun uluslararası rekabet gelmektedir. Kamerun madeni yağ pazarı uzun yıllardır TotalEnergies, Ola Energy, MRS Oil, Neptune Oil, Tradex, Bocom, Mobil, Shell lisanslı ürünleri ve çeşitli Çin, Birleşik Arap Emirlikleri ile Hindistan menşeli markaların faaliyet gösterdiği rekabetçi bir yapı sergilemektedir. Son yıllarda özellikle Çin ve Körfez ülkelerinden gelen düşük maliyetli ürünlerin pazar paylarını artırmaları, fiyat odaklı rekabeti daha da sertleştirmiştir. Buna karşın üst segmentte faaliyet gösteren Avrupalı markalar ise güçlü bayi ağları, yaygın servis organizasyonları ve marka bilinirlikleri sayesinde önemli bir müşteri kitlesini korumaktadır. Bu durum, Türk üreticilerinin yalnızca fiyat avantajıyla pazara girmesini zorlaştırmakta; teknik destek, distribütör ağı ve satış sonrası hizmetler bakımından da güçlü bir yapılanmayı gerekli kılmaktadır.¹⁸

Pazarda karşılaşılan ikinci önemli tehdit, Kamerun ekonomisinin ithalata yüksek derecede bağımlı olması nedeniyle küresel enerji fiyatlarındaki dalgalanmalara karşı oldukça hassas bir yapıya sahip olmasıdır. Madeni yağ üretiminde kullanılan baz yağların uluslararası fiyatlarındaki değişimler ile navlun maliyetlerindeki artışlar doğrudan ithalat maliyetlerine yansımaktadır. Özellikle 2026 yılında küresel enerji piyasalarında yaşanan jeopolitik gelişmeler ve petrol fiyatlarındaki oynaklık, ithalatçıların stok yönetimini zorlaştırmakta, siparişlerin ertelenmesine veya daha düşük fiyatlı alternatif ürünlere yönelmelerine neden olabilmektedir. IMF de 2026 yılı değerlendirmesinde Kamerun ekonomisinin emtia fiyatlarındaki dalgalanmalara ve dış şoklara karşı kırılganlığını koruduğunu vurgulamaktadır.¹⁹

¹⁸ Mordor Intelligence, https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/cameroon-automotive-lubricants-market?utm_source

¹⁹ International Money Fund (IMF), <https://www.imf.org/en/news/articles/2026/03/30/pr-26096-cameroon-imf-executive-board-concludes-2026-article-iv-consultation>

Makroekonomik riskler de ihracatçılar açısından önemli bir belirsizlik oluşturmaktadır. Kamerun ekonomisi son yıllarda büyümesini sürdürmekle birlikte kamu maliyesi üzerindeki baskılar, bütçe açıkları, döviz likiditesi, kamu borcu ve CEMAC bölgesindeki para politikası uygulamaları ithalatçı firmaların finansmana erişimini zorlaştırabilmektedir. Özellikle orta ölçekli distribütörlerde ödeme vadelerinin uzaması, tahsilat riskinin artması ve krediye erişimde yaşanan sıkıntılar Türk ihracatçıları açısından dikkat edilmesi gereken başlıca finansal riskler arasında yer almaktadır. Ülkede bankacılık sisteminin büyük ölçüde büyük firmalara kredi kullandığı, KOBİ niteliğindeki ithalatçıların ise finansmana erişimde zorlandığı bilinmektedir. Bir diğer etmen olarak hükümetin KDV İadesinde yavaşlığı (2026 Temmuz itibarıyla toplamda 84 Milyar FCFA 145,9 Milyon Dolar KDV iade taahhüdü bulunmaktadır.) firmaların sipariş sürekliliğini kesintiye uğratabilmektedir.

Diğer taraftan Kamerun'da devletin enerji sektöründeki düzenleyici rolü oldukça güçlüdür. Akaryakıt ve petrol ürünleri ticaretinde lisans uygulamaları, ithalat izinleri, kalite kontrolleri ve vergi düzenlemeleri zaman zaman değişebilmekte; kamu otoriteleri stratejik sektörlerde piyasa üzerinde doğrudan etkili olabilmektedir. Özellikle SONARA rafinerisinin yeniden yapılandırılması ve yerli rafineri kapasitesinin artırılmasına yönelik kamu politikaları, orta ve uzun vadede bazı rafine petrol ürünlerinin ithalatını azaltmaya yönelik tedbirlerin gündeme gelmesine neden olabilecektir. Her ne kadar 2026 yılı itibarıyla ülkenin rafine ürün ithalatına bağımlılığı devam etse de, hükümetin ithal ikamesini destekleyen sanayi politikaları ilerleyen dönemde ithalatçıları açısından yeni düzenlemeler doğurabilir.

Kamerun pazarında dikkat edilmesi gereken bir diğer unsur ise kayıt dışı ticaret ve sahte ürün sorunudur. Özellikle madeni yağ sektöründe düşük kaliteli veya sahte ambalajlı ürünlerin piyasaya sürülebilmesi, fiyat rekabetini bozmakta ve kaliteli ürün üreten firmaların marka itibarını olumsuz etkileyebilmektedir. Fiyat odaklı tüketici davranışı nedeniyle bazı kullanıcıların kalite yerine düşük maliyetli ürünleri tercih etmesi, uluslararası kalite standartlarında üretim yapan firmaların rekabet gücünü sınırlandırabilmektedir. Bu nedenle Türk firmalarının ürün sertifikasyonuna, ambalaj güvenliğine ve marka koruma uygulamalarına önem vermeleri gerekmektedir.

Lojistik ve tedarik zinciri kaynaklı riskler de göz ardı edilmemelidir. Kamerun dış ticaretinin yaklaşık %95'i denizyolu ile gerçekleştirilmekte olup Douala Limanı'nda dönemsel yoğunluklar, gümrük işlemlerindeki gecikmeler ve iç bölgelere yönelik kara taşımacılığındaki altyapı eksiklikleri teslim sürelerini uzatabilmektedir. Özellikle Çad ve Orta Afrika Cumhuriyeti gibi denize kıyısı olmayan ülkelere yeniden ihracat yapılması planlandığında sınır geçişleri ve transit taşımacılık süreçleri ilave maliyet ve zaman kayıplarına yol açabilmektedir.

Siyasi ve güvenlik riskleri de ticari faaliyetler üzerinde etkili olmaya devam etmektedir. Ülkenin İngilizce konuşulan Kuzeybatı ve Güneybatı bölgelerinde uzun süredir devam eden güvenlik sorunları ile bazı bölgelerde görülen toplumsal gerilimler, zaman zaman lojistik hatları ve ticari faaliyetleri olumsuz etkileyebilmektedir. Bunun yanında, Cumhurbaşkanı Paul Biya'nın uzun süredir devam eden iktidarı ve siyasi geçiş sürecine ilişkin belirsizlikler, yatırımcıların yakından takip ettiği unsurlar arasında yer almaktadır. Her ne kadar ülkenin ekonomik merkezi olan Douala ve başkent Yaoundé'de ticari faaliyetler büyük ölçüde normal şekilde devam etse de, siyasi gelişmelerin yatırım ortamı üzerindeki etkisi göz önünde bulundurulmalıdır.²⁰

Tüketici tercihleri bakımından da bazı farklılıklar bulunmaktadır. Kamerun pazarında kullanıcılar çoğunlukla uzun yıllardır kullandıkları uluslararası markalara bağlı kalma eğilimindedir. Ticari araç filoları, madencilik şirketleri ve sanayi kuruluşları satın alma kararlarında yalnızca fiyatı değil,

²⁰ BTI Transformation Index, <https://bti-project.org/en/about>

ürünün uluslararası onay belgelerini (API, ACEA, OEM vb.), distribütörün teknik servis kapasitesini ve satış sonrası desteğini de dikkate almaktadır. Bu nedenle pazara yeni girecek Türk firmalarının yalnızca rekabetçi fiyat sunmaları yeterli olmayacak; teknik eğitim, garanti hizmetleri, düzenli stok yönetimi ve güçlü yerel distribütörlerle iş birliği geliştirmeleri de büyük önem taşıyacaktır. Ayrıca Fransızcanın ticaret dili olması nedeniyle teknik kataloglar, güvenlik bilgi formları ve pazarlama materyallerinin Fransızca hazırlanması önemli bir rekabet unsuru olarak öne çıkmaktadır.

7. Sektörde İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

Kamerun madeni yağ pazarının 2026 yılında yaklaşık 59,6 milyon litre büyüklüğe ulaşması ve 2031 yılına kadar yıllık ortalama %6,3 büyüme göstermesinin beklenmesi, pazarın önümüzdeki dönemde de önemli bir büyüme potansiyeli taşıdığına işaret etmektedir. Büyümenin özellikle madencilik, ulaştırma, ormancılık, inşaat ve sanayi sektörlerinden kaynaklanması, Türk firmalarının yalnızca otomotiv yağlarına değil, endüstriyel yağlayıcılar ve özel amaçlı madeni yağlara da odaklanmasını gerekli kılmaktadır.

Bu çerçevede, ihracatçılarımızın Kamerun pazarına yalnızca ürün satışı perspektifiyle değil, uzun vadeli pazar geliştirme stratejisiyle yaklaşmaları önem taşımaktadır. Pazarda faaliyet gösteren uluslararası firmaların büyük bölümü yerel distribütörler aracılığıyla çalışmakta, teknik servis hizmeti sunmakta ve düzenli saha ziyaretleri gerçekleştirmektedir. Bu nedenle Türk firmalarının da Douala ve Yaoundé merkezli güçlü distribütörlerle uzun vadeli iş ortaklıkları kurmaları, yalnızca fiyat avantajına dayalı rekabet yerine satış sonrası teknik destek, ürün eğitimi ve stok yönetimi hizmetleri sunmaları rekabet güçlerini önemli ölçüde artıracaktır. Özellikle madencilik şirketleri, taşımacılık filoları ve sanayi işletmeleri, tedarikçilerden düzenli teknik danışmanlık ve yağ analiz hizmeti talep etmektedir.

Kamerun pazarında fiyat rekabeti giderek yoğunlaşmakla birlikte, pazarda düşük kaliteli ve sahte ürünlerin varlığı da kaliteli üreticiler açısından önemli bir fırsat yaratmaktadır. Türk firmalarının uluslararası standartlara uygun üretim yaptıklarını API, ACEA, OEM, ISO gibi sertifikalarla güçlü şekilde vurgulamaları, sahte ürünlerden ayrışmalarını sağlayacaktır. Bunun yanında ambalaj güvenliği, karekod uygulamaları, orijinallik doğrulama sistemleri ve Fransızca hazırlanmış teknik dokümanlar marka güvenilirliğini artıracak önemli unsurlar arasında yer almaktadır.

Ürün portföyünün Kamerun'un tüketim yapısına uygun şekilde çeşitlendirilmesi de ihracat performansını olumlu etkileyecektir. Pazarda halen mineral bazlı madeni yağlar tüketimin büyük bölümünü oluşturmakla birlikte, ağır vasıta filoları, madencilik işletmeleri ve yeni sanayi tesislerinde sentetik ve yarı sentetik yağlara yönelik talep giderek artmaktadır. Özellikle hidrolik yağlar, transmisyon yağları, dişli yağları, gresler, metal işleme sıvıları ve jeneratör yağları gibi katma değeri yüksek ürün gruplarında büyüme hızının genel pazar ortalamasının üzerinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Bu nedenle Türk firmalarının yalnızca otomotiv motor yağlarına odaklanmak yerine endüstriyel yağlayıcı portföylerini de genişletmeleri önerilmektedir.

Kamerun'un bölgesel lojistik merkezi niteliğinden yararlanılması da ihracatın artırılması açısından önemli bir strateji olacaktır. Douala Limanı, Çad ve Orta Afrika Cumhuriyeti başta olmak üzere denize kıyısı olmayan ülkelere yapılan petrol ürünleri sevkiyatında temel giriş noktası konumundadır. Bu nedenle Kamerun'da güçlü bir dağıtım ağı oluşturulması, yalnızca ülke içi satışları değil CEMAC bölgesine yönelik yeniden ihracat faaliyetlerini de mümkün kılacaktır. Türk firmalarının bölgesel distribütörlük anlaşmaları yapmaları ve Kamerun'u Orta Afrika operasyonlarının merkezi olarak değerlendirmeleri önemli avantaj sağlayacaktır.

İhracatçılarımızın pazarda fiyat odaklı rekabetten kaçınarak toplam sahip olma maliyeti (Total Cost of Ownership) yaklaşımını ön plana çıkarmaları da önem arz etmektedir. Yakıt tasarrufu sağlayan, yağ değişim periyotlarını uzatan ve ekipman bakım maliyetlerini azaltan yüksek performanslı ürünlerin teknik avantajlarının müşterilere somut verilerle anlatılması, özellikle büyük filo işletmeleri ve sanayi kuruluşları nezdinde tercih edilme olasılığını artıracaktır. Bu kapsamda pilot uygulamalar, saha performans testleri ve referans projeler önemli pazarlama araçları olarak kullanılabilir.

Ödeme risklerinin azaltılması amacıyla ihracat işlemlerinde mümkün olduğunca peşin ve kalanın liman ödemeli olarak almaları oldukça önem arz etmektedir. Kamerun'da bazı ithalatçı firmaların finansmana erişimde yaşadığı güçlükler dikkate alındığında, ödeme vadelerinin dikkatli belirlenmesi ve yeni müşteriler için risk analizlerinin yapılması önem taşımaktadır. Özellikle ilk ticari ilişkilerde küçük hacimli sevkiyatlarla başlanması ve güven oluşukça ticaret hacminin artırılması daha sağlıklı bir yöntem olacaktır.

CEMAC ülkeleri Merkez Bankası BEAC'ın döviz kontrolleri kapsamında ithalat işlemleri için istediği yoğun evrak bürokrasisi, para transferlerinde yaşanan gecikmeler de ihracatçımız tarafından bilinmeli ve buna ilişkin hareket kabiliyeti yaratabilecek önlemler alınmalıdır.

Pazarlama faaliyetlerinde Fransızca'nın esas ticaret dili olduğu dikkate alınmalı; ürün katalogları, güvenlik bilgi formları (MSDS), teknik föyler, internet siteleri ve dijital tanıtım materyalleri Fransızca hazırlanmalıdır. Bunun yanında Douala ve Yaoundé'de düzenlenen sanayi, otomotiv, madencilik ve enerji fuarlarına katılım sağlanması, sektörel birlikler ve ticaret odalarıyla iş birliği geliştirilmesi, potansiyel distribütör ve son kullanıcılarla doğrudan temas kurulmasını kolaylaştıracaktır.

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

Sektöre ilişkin belirtilmesinde fayda görülen hususlar ve firmalarımızın pazara giriş süreçlerinde, pazarda bulundukları süre içinde karşılaşılabilecekleri olasılıklara ilişkin detaylı bilgi yukarıdaki başlıklarda detaylı olarak verilmiştir. Firmalarımızın mümkünse yukarıda yer alan hususlara özellikle dikkat etmeleri büyük önem taşımaktadır. Bunun yanında, Kamerun pazarından firmalarımız ile iletişime geçecek potansiyel ithalatçıların gerçekliğinin ve güvenilirliğinin teyit edilebilmesi için Ticaret Müşavirliğimiz ile irtibata geçmeleri, firmalar hakkında detaylı bilgi almaları oldukça önemli görülmektedir.

9. Genel Değerlendirme

Kamerun'da 27. Fasıl kapsamındaki ürünler dâhilinde özellikle madeni yağlar ve türevlerine talebe ilişkin detaylı bilgi yukarıda verilmiştir. Pazar büyük bir ihracat potansiyeli taşımaktadır. Pazarda her ne kadar uzun yıllardır bulunan firmalar yer alsa da pazardaki potansiyel yeni ürün gruplarına ve ihracatçılara açıktır. Bu kapsamda firmalarımızın başta Kamerun olmak üzere ardılı Çad, Kongo Cumhuriyeti, Orta Afrika Cumhuriyeti pazarlarına erişimde bu potansiyeli değerlendirebilir. Ancak, pazarda herhangi bir ticari faaliyet yürütmeyi hedefleyen firmalarımızın yukarıda tarafımızca belirtilen hususlara dikkat etmesi, pazara ilk etapta deneme amaçlı küçük ölçekli ürün tahsisi ile yönelmeleri önem arz etmektedir.

Son dönemde yapılan ve önümüzdeki dönemde Kamerun'da yapılması muhtemel olan, Bakanlığımız destekli "Genel Ticaret Heyetleri" ne firmalarımız tarafından katılım sağlanması pazarın tanınması, yerinde incelenmesi, ürün analizi yapılması açısından oldukça önemli görülmektedir. Bu heyetler

hem daha az maliyetli oluşu, hem firmalarımıza potansiyel firmalar ile B2B görüşmeler ayarlanması, hem de tüm lojistik gereksinimlerin firmalarımız için ayarlanması nedeniyle pazarın tanınması için oldukça iyi bir fırsat olarak görülmektedir.

Diğer yandan yukarıda da ifade edildiği üzere, firmalarımızın pazardaki olası müşterilerine ilişkin detaylı bilgi alabilmeleri, firmaların güvenilir olup olmadığını teyit edebilmeleri amacıyla Müşavirliğimiz ile irtibata geçmeleri oldukça önemlidir. Müşavirliğimiz resmi e-posta adresi; yaounde@ticaret.gov.tr üzerinden Müşavirliğimiz ile iletişime geçilmesi bu hususta önem arz etmektedir.

10. Yararlı Adresler

- CEMAC Ülkeleri Gümrük Tarife Cetveli;

http://www.douanes.cm/douanes-cameroun/tarif-des-douanes/#dearflip-df_1898/1/

- Kamerun Kalite ve Standartlar Ajansı:

<https://www.anor.cm/>

- SGS Kamerun

<https://www.sgs.com/tr-tr/services/kamerun-sevkiyat-onesi-uygunluk-degerlendirmesi-pecae?utm>

11. Kaynakça

- Cameroon National Shippers Council, Cameroon National Shippers' Council-First Quarter Report
<https://www.cncc.cm/uploads/media/publication/0001/04/625c0efd20e57234ee53d4776dd351a2808b93da.pdf>
- Kamerun İstatistik Kurumu (INS), <https://ins-cameroun.cm/en/>
- ITC Trade Map, <https://www.trademap.org/en/>
- Cameronttradeportal <https://www.cameroontradeportal.cm/tradeportal/index.php/fr/>
- Avrupa Komisyonu, <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/epa-central-africa>
- UK Government Report, <https://www.gov.uk/guidance/uk-trade-agreements-in-effect>
- Afrika Kalkınma ve Fırsatlar Sözleşmesi (AGOA.info), <https://www.tralac.org/>
- Kamerun Kalite ve Standartlar Enstitüsü, (ANOR), <https://www.anor.cm/>
- Kamerun Madenler, Endüstri ve Kalkınma Bakanlığı (MİNİMİDT),
https://www.minmidt.cm/wp-content/uploads/2018/01/Code-Gazier_FR.pdf
- International Comparative Legal Guides, <https://iclg.com/practice-areas/oil-and-gas-laws-and-regulations/cameroon/>
- Mordor Intelligence, <https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/cameroon-lubricants-market>
- Kamerun Ticaret Bakanlığı, (MINCOMMERCE),
<https://www.mincommerce.gov.cm/sites/default/files/documents/loi-n-2010-021-du-21-decembre-2010-regissant-le-commerce-electronique-au-cameroun.pdf>
- International Money Fund (IMF), <https://www.imf.org/en/news/articles/2026/03/30/pr-26096-cameroon-imf-executive-board-concludes-2026-article-iv-consultation?>
- BTI Transformation Index, <https://bti-project.org/en/about>